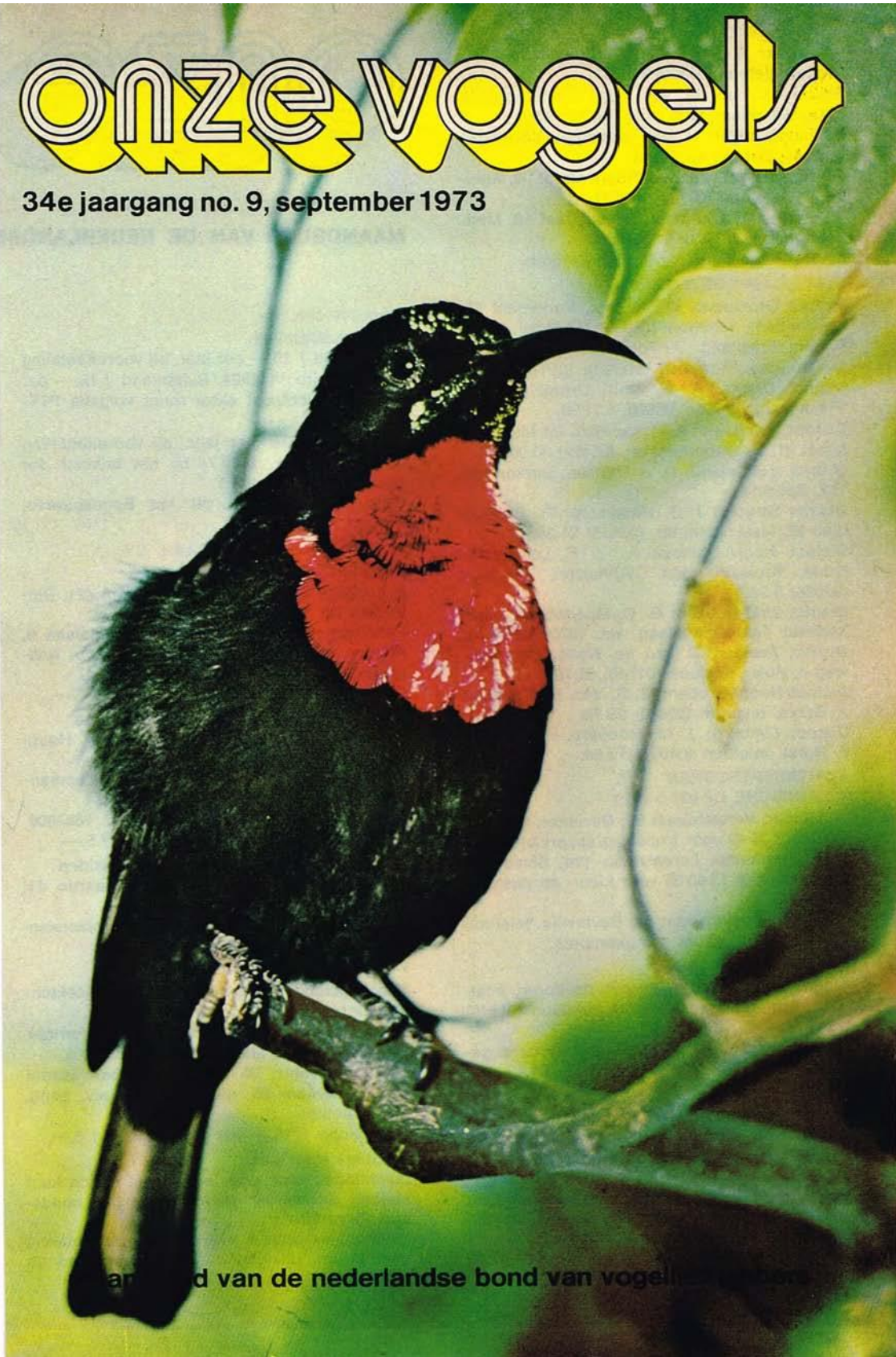

onze vogels

34e jaargang no. 9, september 1973

aan de redactie van de nederlandse bond van vogelkenners

De

Ussel

BONDSBESTUUR

Voorzitter: A. van Liempd, Rubensstraat 17, Breda, telefoon (01600) 3 61 37.
Secretaris: Joh. M. van Pelt, Vlaardingendijk 331a, Schiedam, telefoon (010) 26 19 90.
Penningmeester: J. van Splunter, Vijverberg Zuid 44, Bergen op Zoom.
2e Voorzitter: E. Adema, Roggestraat 30, Apeldoorn, telefoon (05760) 1 86 31.
Commissaris: J. J. Krol, Trompstraat 16, Mepel, telefoon (05220) 5 38 84.
Juridisch adviseur: Mr. L. van Elderen.

DISTRICTSVOORZITTERS

District Groningen: W. Wolthof, Kerkstraat 40, Muntendam, telefoon (05987) 33 40 of 33 25.
District Friesland: J. Forsten, Zuiderkade 2, Mollenpolle, Franeker, telefoon (05170) 29 68.
District Drente: A. F. Smit, Groningerstraat 169, Assen, telefoon (05920) 4 11 28.
District Overijssel: A. M. van Rijn, Pr. Margrietstraat 41, Haaksbergen, tel. (05427) 30 06.
District Gelderland: D. J. Prinsen, Berkenlaan 132, Silvolde.
District Utrecht: J. G. Harskamp, Pr. Beatrixlaan 25, IJsselstein, tel. (03478) 21 25.
District Noord-Holland: A. J. F. Lammerse, Oude Kruisweg 104, Vijfhuizen, telefoon (02508) 3 26.
District Zuid-Holland: G. C. Goedschalk, Akeleistraat 148, Den Haag, tel. (070) 68 16 70.
District Zeeland: J. van de Walle, Churchillweg 4, Hulst, telefoon (01140) 38 16.
District Noord-Brabant: J. C. Vos, Braillestraat 2, Grave, telefoon (08860) 29 78.
District Limburg: J. M. Hoebbers, Hoofdstraat 5, Horst, telefoon (04907) 12 64.

CONTACTPERSONEN

TECHNISCHE COMMISSIES

W. Mulder, Verwerstraat 39, Deventer, telefoon (05700) 2 36 48 voor tropen, grasparkieten etc.
H. J. Veerkamp, Lorentzlaan 19a, Schiedam, telefoon (010) 15 63 55 voor kleur- en postuurkanaries.
H. Butter, Amstelstraat 60, Beverwijk, telefoon (02510) 3 36 17 voor zangkanaries.

BONDSBUREAU N.B.v.V.

Aletta Jacobsstraat 4, Bergen op Zoom, postbus 74, gironummer 1148324, telefoon (01640) 3 50 07.
Geopend: 08.00 - 17.00 uur. 's Zaterdags gesloten.

LIDMAATSCHAP

Wie als lid van de N.B.v.V. wenst toe te treden, wende zich schriftelijk tot de secretaris van een in zijn plaats van inwoning gevestigde afdeling.
Indien in de plaats van inwoning geen afdeling is gevestigd, kan men zich bij het Bondsbureau als verspreid lid aanmelden.
De contributie bedraagt in dit geval f 17,50 per jaar, bij vooruitbetaling te voldoen.

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDSE

ABONNEMENTEN

Bij vooruitbetaling.
Binnenland f 15,— per jaar, bij vooruitbetaling op onze giro 1148324. Buitenland f 16,— per jaar, per luchtpost extra tarief volgens PTT-kosten.
België: 220 BFr. per jaar, bij vooruitbetaling op rekening nr. 1560 74 bij het bestuur der postcheks te Brussel 1.
Opgave abonnement bij het Bondsbureau, Bergen op Zoom.

ADRESSEN SPECIAALCLUBS N.B.v.V.

Nederlandse Zebravinkenclub
Secretaris: P. Kool, Wolphaertsbocht 421, Rotterdam 20, tel. 010-851713.
Penningmeester: A. A. Straver, Emmalaan 9, Alphen a.d. Rijn, Postgiro 43984 Coöp. Raiffeisenbank Alphen a.d. Rijn t.n.v. N.Z.C.
Contributie f 15,— per jaar. Entree f 5,—.
Speciaalclub Vorm- en Postuurkanaries
Secretaris: W. de Vries, Prikkorf 203, Hoogvliet, tel. (010) 16 54 96.
Penningmeester: J. Sloof, Dr. Schaeplmanlaan 10, Heeze, tel. (04907) 18 76.
Giro t.n.v. de postuurkanarieclub no. 1667906.
Contributie f 15,— per jaar. Entree f 5,—.
Speciaalclub Eur. vogels en hun hybriden
Secretaris: H. A. Vervest, Peppelgaarde 41, Etten-Leur.
Penningmeester: Th. Gietman, Grootstalselaan 38, Nijmegen. Giro 28 87 832.
Contributie f 13,— per jaar.
Speciaalclub voor liefhebbers van insekten en vruchtenetende vogels
Secretaris: H. W. Wareman, Schermerhoek 375, Capelle a.d. IJssel, tel. (010) 50 27 66.
Penningmeester: W. Ouwehand, Dahliastraat 40a, Rotterdam 25, giro 2625815 t.n.v. penn. speciaalclub.
Contributie f 15,— per jaar. Entree f 5,—.
Grasparkietenclubs
Inlichtingen over, waar en bij wie u zich kunt melden worden u gaarne door het bondsbureau verstrekt.
Inlichtingen, opgave nieuwe leden en betaling contributie uitsluitend aan bovenstaande adressen.

vogels

OND VAN VOGELLIEFHEBBERS (OPLAGE 46.500)

REDACTIE

C. E. van Berkel
Chr. Walraven
P. Rijnders
Redactieadres: Postbus 74 - Bergen op Zoom

VERANTWOORDELIJKHEID

De uitgever van dit blad, de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers, is niet verantwoordelijk voor de inhoud van hierin opgenomen advertenties en erkent geen enkele verplichting tot opnemen van aangeboden advertenties.

De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen. Door publikatie neemt de uitgever geen enkele verantwoordelijkheid op zich. Het zonder schriftelijke toestemming overnemen van artikelen of gedeelten daarvan is verboden.

ADVERTENTIES

Voor advertenties — ook die van leden en abonnees — met een zakelijk karakter, zijn tarieven en verdere inlichtingen verkrijgbaar bij het Bondsbureau van de N.B.v.V. Kleine annonces, voor afdelingen — leden en abonnees op „Onze Vogels” van zuiver particuliere aard 5 cent per letter met een minimum van f 5,— per advertentie. Zie voor verdere voorwaarden onder „Vraag en Aanbod”.

VRAGEN OVER?

KLEURKANARIES aan: W. C. Oonk, Bergweg 37, Lochem.
ZANGKANARIES aan: M. van Woezik, Regentesselaan 378, Den Haag.
GRASPARKIETEN aan: A. B. J. Braam, Casimirstraat 25, Hoensbroek.
ZEBRAVINKEN, JAPANSE MEEUWEN EN TROPENBASTAARDEN aan: D. J. v. d. Molen, Esschingstraat 80, Dalftsen.
GROTE PARKIETEN EN BASTAARDEN MET KANARIEBLOED aan: D. A. Duivis, St. Josephstraat 46, Teteringen.
TROPISCHE VOGELS aan: G. v. d. Watering, St. Theresiastraat 25, Roosendaal.

Uitsluitend brieven met betaald antwoord!

Het volgende nummer wordt ter post bezorgd op 22 oktober 1973

IN DIT NUMMER

	pag.
Honing- en nektarvogels	412
Aspergillois, schimmels en schimmelgevaar III	414
Het vangen en invoeren van tangara's	416
De werking van de satinetfactor	422
De appelvink	425
Grootte en type in de grasparkiet	427
Wat lezers schrijven: roodkuifkardinalen	429
De Vlaamse gaai	431
Lori's	435
Ervaringskrabbels kweek homozygoot	437
De Hollandse Frisékanarie I	439
Ornithologische bijzonderheden	443
Indigovinken: prachtige blauwe juweeltjes	445
Belangrijke mededelingen	447
Beplanting in en om de volière	449
Wilde planten: een rijke bron van vogelgezondheid	450

IN DIT NUMMER ADVERTEREN

	pag.
Wirika, Schijndel	415
Geco, Raalte	418
Beaphar, Raalte	418
Harlinger Vogelhuis, Harlingen	418
Fa. Jan D. Kappelle & Zn, Deventer	418
N.B.v.V., Bergen op Zoom	418
W. Rouppe van der Voort, Den Haag	418
CéDé, Tilburg	421
Vic. van Heeswijk, Veghel	421
A. P. van Gils, Goirle	424
Huiskamp N.V., Alkmaar	426
Holley, Delft	426
Beaphar, Raalte	426
Vozano	426
Hartevelde, Hoos & Heijermans N.V., Rotterdam	438
Ornisa, Tilburg	438
Veraka, Terheijden (N.Br.)	438
Benny Slagers, Enter (Ov.)	438
Geco, Raalte	441
W. Rouppe van der Voort, Den Haag	441
Blankestijn, Veenendaal	442
Geco, Raalte	442
CéDé, Tilburg	446
Vraag en aanbod	448
Witte Molen, Meeuwen (N.-Br.)	449
Vraag en aanbod	451
V.V.R.-vogelvoederfabriek, Rijswijk (ZH)	453
Rein v. d. Veen, Goor	455
Animali, Raalte	455
Beaphar, Raalte	455
Interchemie, Linne	455

Voorpagina: Roodborsthoningvogel
foto: H. Schrempf.
Zie artikel op pag. 412

Ontwerp en druk: Steens b.v., boekdruk/offset,
Postbus 59 - Schiedam - Telefoon (010) 26 06 40*

Foto's: H. Schremp

HONING- EN NEKTAR- VOGELS

Van Hassel's nektarvogel

Chr. Walraven

De laatste jaren is de belangstelling bij de vogelliefhebbers voor de honingvogels en honingzuigers sterk toegenomen, mede doordat er steeds meer soorten van deze vogels worden ingevoerd. Vroeger kon men behalve de alom bekende blauwe honingzuiger maar zelden een andere soort bemachtigen. Tegenwoordig worden deze prachtige vogels – vooral door importeurs, die zich in meer bijzondere vogels hebben gespecialiseerd – in een redelijk grote verscheidenheid te koop aangeboden. We moeten hierbij wel opmerken dat de namen waaronder ze worden aangeboden vaak zeer wonderlijk zijn en dat het soms zelfbedachte fantasienamen zijn, die niets te maken hebben met de juiste namen. Omdat de verkopers ook de wetenschappelijke namen vaak niet kennen, heeft het menige liefhebber soms aardig wat werk en moeite gekost om de juiste naam van de vogel die hij gekocht had te ontdekken. Er zijn zeer veel soorten honing- en nektarvogels, die alle uitsluitend in tropische gebieden voorkomen. Het zijn beslist geen vogels voor de beginnende vogelliefhebber, want voor een juiste verzorging is wel de nodige ervaring vereist. Daar komt bij dat ze aardig wat tijd vragen van hun verzorger, niet alleen door het speciale voedsel, maar ook doordat hun verblijf zeer vaak moet worden schoongemaakt, wil het geen stinkende smeerboel worden. Omdat ze slecht tegen koude en vocht kunnen, zijn ze minder geschikt voor een buitenvolière. Uiteraard kunnen ze in de zomermaanden buiten verblijven, maar zodra het

kouder wordt, moeten ze weer naar binnen worden gehaald. Daar het vrij kleine vogels zijn, zijn ze zeer geschikt voor een vitrine of binnenvolière, waar hun prachtige kleuren ook wel het beste tot hun recht komen. Het merendeel van de honing- en nektarvogels is bijzonder fraai gekleurd, zoals de foto's bij dit artikel en op de omslag duidelijk laten zien, waarbij het dan nog aardig is om vast te stellen dat deze drie verschillende soorten, die alle drie als hoofdkleuren rood en zwart hebben, toch ook weer zo verschillend zijn.

Alle drie hebben ze, zoals vele andere soorten, de bekende metaalglans in hun veren. Op de foto's komt dat niet zo goed tot zijn recht, maar als wij deze vogels in levenden lijve aanschouwen, zien we dat de bevedering vele schakeringen in de kleuren laat zien en dat de veren een prachtige glans hebben, welke we ook o.a. van de bekende glansspreeuwen kennen. Deze kleurschakeringen worden niet veroorzaakt door kleurstoffen in de veren, maar door weerschijn. Het worden wel optische of interferentiekleuren genoemd en komen het beste tot hun recht bij een goede verlichting en vooral als de vogels in de zon zitten kan men deze prachtige metaalachtige glans het beste waarnemen. Honing- en nektarvogels zijn zeer gracieus, ze zijn actief en erg beweeglijk. Het verschil tussen man en pop is bij vrijwel alle soorten zeer duidelijk; meestal missen de poppen trouwens de prachtige metaalglans, maar dat is niet bij alle.

In de natuur maken deze vogels zeer fraaie nesten, die ware kunstwerken kunnen zijn. Deze nesten zijn meestal langwerpige, ovaalvormige kokers, met de ingang aan een van de zijanten. Meestal worden de nesten hangend onder een blad gemaakt, de toegang wordt vaak met een losse flap afgesloten. Als camouflage wordt het nest bedekt met stukjes schors en dode bladeren. Deze camouflage is vaak zo goed, dat het moeilijk is het nest te ontdekken. Het legsel bestaat uit 2 of 3 eitjes. Ze voeden zich met bloemenhoning en kleine insecten. Om bij de honing te komen, gaan ze aan de bloemen hangen en ze doen dan denken aan mezen. Bij het zoeken naar honing geven de vogels vaak de voorkeur aan fel gekleurde bloemen, meestal rode.

Wat de voeding betreft zijn er nogal wat verschillen bij de liefhebbers van deze vogels. Ludwig Vetter uit Duitsland heeft een aantal jaren geleden een onderzoek hiernaar ingesteld bij een aantal liefhebbers, die reeds enige jaren ervaring hadden. Enige „recepten” laten wij hier ter kennisname volgen:

Kardinaal honingzuiger

- klein gesneden bananen, in melk met druivesuiker geweekt witbrood, verschillende soorten fruit en als drinkwater een lepel bijenhoning, die met water wordt verdund.
- zoet, zacht fruit, eventueel met druivesuiker bestrooid, fijn universeelvoer, verse miereëitjes, beschuit, af en toe meelwormen, met water verdunde bijenhoning, waaraan een

paar vitaminedruppels worden toegevoegd en soms ook druivesuiker (deze kweker behaalde broedresultaten).

- mengsel van 2 lepels honing, 1 lepel babyvoeding, 1½ lepel gedroogde miereëitjes, een beetje vleesextract en een beetje kwark. Dit geheel wordt goed door elkaar gemengd en met geraspte appel tot een stevige brij verwerkt. Verse sinaasappels, mandarijnen, bananen, zoete peren, kersen enz. Eens per week een beetje hardgekookt ei en verder dagelijks honingwater (ook deze kweker behaalde broedresultaten).

Naast verschillende soorten fruit moet men dus een vastere voeding geven, die kan bestaan uit fijn universeelvoer, aangevuld met een van bovenvermelde recepten. Insecten zijn ook zeer belangrijk voor een goede conditie van deze vogels. Nu vele gezinnen beschikken over een diepvrieskast, wordt het wat gemakkelijker om in de zomer verse miereëitjes in te vriezen, zodat men ook 's winters iets voor de vogels heeft. Verder levert de samenstelling van het honingwater nog wel eens problemen op; als basisrecept kan men uitgaan van een halve liter water, 1 eetlepel honing, 1 eetlepel gecondenseerde melk, 3 druppels vitamine A/D en een mespuntje vleesextract.

Als er jongen zijn moeten er volop levende insecten worden verstrekt. Een van de kwekers, die het lukte om jonge blauwe honingzuigers groot te krijgen, gaf veel enchytraeën, witte meelwormen, miereëitjes, bladluizen, kleine vliegmaden en fijngeprakt hardgekookt ei.

De vogel op de omslag is de roodborsthoningvogel (*Chalcomitra senegalensis gutturalis*), die regelmatig wordt ingevoerd. Hij wordt ook wel de Natal glanskophoningvogel genoemd. Hij komt voor in Kenya, Tanganjika, Angola, Damaraland, de Oostelijke Kaaprovincie en Natal. In deze gebieden is het de meest voorkomende honingvogel.

Volgens Bannerman nestelen ze in de regentijd en dan vaak in de nabijheid van dorpen. In 1965 verscheen in „Avicultural Magazine” een verslag van een geslaagde kweek van deze vogels bij de heren Reed en Holmes. Er werd slechts één ei gelegd, dat na 13 dagen uitkwam. Het jong werd grootgebracht met fruitvliegjes en spinnen. Het was na 24 dagen zelfstandig.

U ziet dat het wel mogelijk is om ook met deze vogels kweekresultaten te behalen, maar er is wel wat geduld voor nodig en als de jongen er zijn vraagt het bijeenkrijgen van het benodigde levend voedsel veel tijd en werk van de kweker.

ASPERGILLOSIS, SCHIMMELS EN SCHIMMELGEVAAR III

Candida albicans parasiteert veelvuldig op planten, o.a. op gras, en op dieren. Deze op een gist gelijkende schimmel komt bij gezonde mensen ook in de mond en het darmstelsel voor. Deze stammen zijn dus weinig virulent v.w.b. het ontwikkelen van een infectie. Zoals bij de meeste schimmelziekten, breken er pas groei-explosies van het infecterende organisme uit als de weerstand van het vogellichaam is gebroken. Dergelijke vogels hadden bijv. te weinig vitaminen en bouwstoffen voor het lichaam binnengekregen. Jonge vogels zijn wat dat betreft gevoeliger dan oudere vogels, omdat ze zeer snel moeten groeien en dus spoediger gebrek hebben aan bouwstofmateriaal. Bovendien hebben jonge vogels nog weinig antistoffen in hun bloed. Vitamine A en B zijn in dit geval meestal te kort, de schimmel schijnt deze stoffen ook uit het vogellichaam op te nemen. Spruw, de onderhavige ziekte, wordt wel moniliasis genoemd. Waarom? Dit zal u duidelijk worden als ik u vertel dat *Candida albicans* vroeger *Monilia albicans* werd genoemd. Kenmerkend zijn de grijs-witte zwellingen van de slijmvliezen van krop, mond en neusholte. Het gevederte is steeds ruw en dof. De vogel is duidelijk lusteloos en eet weinig. Gedurende de maand augustus blijkt er een piek in de frequentiecurve van *Candida* op te treden. Een sterk verdunde jodiumoplossing in het drinkwater roept de ziekteverwekker een halt toe. Bereikbare ontstekingsplaatsen kan men aantippen m.b.v. een penseel, met een 1 op 1000 waterige oplossing van kopersulfaat. Een even sterke zinkchloride- of een drie procentige waterstofperoxyde-oplossing voldoet ook goed. Het is dus niet de bedoeling dat de drie voornoemde stoffen in de maag van onze gevleugelden geraken. Tracht zoals bij alle schimmelziekten te weten te komen wat de vogel nog meer mankeert. U weet het, een mycose is nooit alleen. Fazanten, patrijzen, kwartels en kleine tropen evenals duiven kunnen deze infectie oplopen. Er is mij onder andere een geval bekend van een pas beginnende zebra-vinkenweker. Hij had twee paartjes van deze exoten, die geen jong op stok kregen omdat de jongen aan spruw ten on-

der gingen. Ze stierven vlak voor het uitvliegen. Meestal is deze ziekte niet dodelijk, en genezing treedt vaak spontaan op, al verdient behandeling natuurlijk de voorkeur.

Er zijn nog enige andere mycosen, maar deze komen zo weinig voor dat men ze zeldzaam zou kunnen noemen. Ik wil hier dan ook niet verder op ingaan, maar som nog enige algemene gegevens over schimmelinfecties op. Zoals bovenstaande soorten tasten de meeste schimmels slechts de periferie van het vogellichaam aan. Toch wisselt het doordringend vermogen in de huid sterk. Op de huid en de veren van vogels komen talloze soorten voor die daar zuiver vegeteren op huidschilfers, het stof van poederveren en de secretie van de enige echte huidklier van de vogels, de vetklier. Preventie is de bestrijdingswijze. Het regelmatig reinigen van de kooi, verversen van het voedsel, verplaatsen van staande voer- en drinkbakjes en het zo veel mogelijk droog houden van kooi en zaad zijn gewenst. Speciale aandacht is vereist voor de speciaalvoer- en zaadvoorraad. Niet te grote hoeveelheden inslaan, goed droog houden en regelmatig in zijn geheel ledigen zijn de grondregels.

Alvorens mijn betoog te staken, wil ik u nog wat over moederkorenvergiftiging vertellen. Dit is een vergiftiging veroorzaakt door consumptie van de sclerotiën van de schimmel *Claviceps purpurea*.

Sclerotiën zijn de overblijvende sporen van sommige schimmels. Ze bestaan uit een netwerk van hyphen, schimmeldraden, het geheel is omgeven door een hard, hoornachtig, zwart-paars gekleurd omhulsel. De werkzame gifstoffen zijn ergot-alkaloïden. Deze verbindingen zijn aromaten die stikstof bevatten en in vele plantefamilies voorkomen. Van de zes in moederkoren aanwezige ergot-toxinen zijn er slechts vier werkzaam. Vogels sterven na het opeten van de sporen aan een verlamming. In kleine hoeveelheden opgenomen zijn de symptomen: bloedvatvernauwing, verbleking van de huid, gevolgd door verkleuring, afsterven van het weefsel. Zowel

de vleugels als de poten kunnen hierbij langzaam afsterven. Karakteristiek is o.a. het koud, wit en vervolgens blauw worden van de kam en de lellen van hoenders. Dit is het gevolg van vernauwing van de bloedvaten in de huid. Het afsterven van de extremiteiten komt niet veel voor bij kleine volièrevogels. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door het feit dat de kleinste door de vogels op te nemen dosis nog te groot is ten opzichte van het lichaamsgewicht van de vogel. Met andere woorden, de hoeveelheid opgenomen vergif is meestal te groot, waardoor er een snelle dood volgt.

Claviceps purpurea parasiteert op vele soorten graangewassen. Het sclerotium is met het blote oog goed te zien en mechanisch te scheiden van het zaad. Het verdient dus aanbeveling om steeds geschoond zaad aan te kopen. Tegen deze vergiftiging kunnen wij vrijwel niets uitrichten omdat wij er steeds te laat bij zijn. Geneesmiddelen zijn niet in de handel. Daar we ze dan, gezien de kleine dosis tegengif, toch niet kunnen toedienen, is dit terrein voor ons taboe. Bovendien zijn enige van deze stoffen ook voor de mens levensgevaarlijk bij gebruik. Mogelijk dat de dierenarts ons in de toekomst wel kan helpen.

WIRIKA

ELSCHOTSCHEWEG 15 - SCHIJNDEL (NED.) - TEL. 04104-2355

Wij bieden U vrijblijvend aan:

Teugelastr.	f 8,— p.p.	Zilvervleugel Zebra vinken	14,— p.p.
Napoleons	7,— p.p.	Japane Meeuw tjes	9,— p.p.
Zilver- en loodbekjes	7,— p.p.	Japane nachtegale n (pop)	15,— p.st.
Bandvinken	7,75 p.p.	Blauwvleugelnachtegalen	40,— p.st.
Ekstertjes	7,75 p.p.	Witte Rijstvogels	50,— p.p.
Vuurvinken	9,50 p.p.	Purpergranaatastr.	50,— p.p.
Goudmussen	9,— p.p.	Melba- astrilde	45,— p.p.
Blauwfazantjes	9,— p.p.	Zwartkop timalies	50,— p.st.
Oranjekaakjes	9,— p.p.	Palm Tangara's	40,— p.st.
Goudbuikjes	10,50 p.p.	Angola Roodbekwevers	11,— p.p.
Mozambique Sijsjes	12,— p.p.	Shama Lijsters	65,— p.st.
Edelzangers	12,— p.p.	Bladvogels	45,— p. st.
Geelstuit Edelzangers	15,— p.st.	Blauwvleugel Bladvogels	55,— p. st.
Staalvinken	9,— p.p.	Grote Groene Bladvogels	60,— p. st.
Oranjewevers	15,— p.p.	Fairy Bluebirds	100,— p.p.
Paradijswida's op kleur	25,— p.p.	Witkuifgaaien	45,— p.st.
Dominica n Wida's op kleur	22,50 p.p.	Jala merels	30,— p.st.
Oost Afrikaanse Blauwfazantjes	11,— p.p.	Purperkoppagaaien	100,— p.st.
Geelschouder Wida's	20,— p.st.	Afrikaanse Glansmerels	20,— p.st.
Groene Tijgervinken	25,— p.p.	Purper Glansmerels	25,— p.st.
Tijgervinken	9,— p.p.	Indische nonpareils	20,— p.p.
Muskaatvinken	8,— p.p.	Zwartkoportelane n	12,50 p.st.
Driekleurnonnen	8,50 p.p.	Kala Bulbuls	17,50 p.st.
Witkop- en Zwartkopnonnen	9,— p.p.	Roodoorbulbuls	22,50 p.st.
Blauwgrijze roodstaartjes	10,— p.p.	Witoorbulbuls	22,50 p.st.
St. Helena fazantjes	15,— p.p.	Oever Mynahs	17,50 p.st.
Dubbele goudbuikjes	14,— p.p.	Herten Mynahs	22,50 p.st.
Angola blauwfazantjes	15,— p.p.	Pagoda Merels	17,50 p.st.
Zambia Wevers	22,50 p.p.	Rode kroonvinken	17,50 p.st.
Schubben duifjes	35,— p.p.	Witborstrallen	50,— p.p.
Rode steendui fjes	35,— p.p.	Gras parkieten	10,— p.p.
Diamantduifjes	20,— p.p.	Muis parkieten	45,— p.p.
Zwartmaskerduifjes	22,50 p.p.	Agapornis Fisheri's	50,— p.st.
Zebra duifjes	40,— p.p.	Agapornis Personata	55,— p.st.
Geelsnavel Perduifjes	45,— p.p.	Agapornis Rosecollies	45,— p.p.
Groenvleugelduiven	60,— p.p.	Goudvoorhoofd parkieten	65,— p.p.
Senegalduiven	30,— p.p.	Geelvoorhoofd Amazone	
Staalvlekd uiven	30,— p.p.	papegaaien, vanaf	175,— p.st.
Chine se kwartels	12,50 p.p.	Grijze roodstaart papegaaien	200,— p.st.
Witte Japane kwartels	25,— p.p.	vanaf	22,50 p.st.
Ind. kwartels	15,— p.p.	Roodkui f kardinale n	
Regen kwartels	20,— p.p.	Deensbonte-, Albino-, en	
Japane kwartels	17,50 p.p.	Lutino- parkieten	12,— p.p.
Zilver Chinese kwartels	20,— p.p.	Valk parkieten	35,— p.p.
Grijze Zebra vinken	10,— p.p.	Nandaya parkieten	60,— p.p.
Witte Zebra vinken	12,— p.p.	Bruinoor parkieten	70,— p.p.
Beige Zebra vinken	11,— p.p.	Kanarie vleugel parkieten	55,— p.p.
Masker Zebra vinken	14,— p.p.	Morgerammervinken	17,50 p.st.
		Diverse soorten Lorries vanaf	200,— p.p.

TEVENS BIEDEN WIJ U AAN EEN GROTE COLLECTIE TROPISCHE VISSEN, PLANTEN EN AQUARIUM BENODIGDHEDEN. BRENG VRIJBLIJVEND EEN BEZOEK AAN ONZE MAGAZIJNEN.

Condities: niet franco, rembours. Min. order f 20,—. Verpakking f 2,— per kistje. Onze magazijnen zijn dagelijks geopend tot 6 uur. Zondags tot 12.00 uur.

In onderstaande plaatsen en data zijn wij met een grote kollektie trop. vogels voor inkoop en verkoop: Wormerveer, Hotel De Jonge Prins, Marktstraat 2, van 10.00 tot 13.30 uur, 29 september, 20 oktober, 10 november en 1 december.

Spijkenisse, Ver. geb. Het Kontakt, Vredenhofstraat 14, van 10.00 tot 13.30 uur, 6 oktober, 27 oktober, 17 november en 8 december.

Schagen, Don Boschhuis, Molenstraat 12, van 10.30 tot 13.30 uur, 13 oktober, 3 november, 24 november en 15 december.

„WIRIKA” - Elschotsc heweg 15, Schijndel - Telefoon 04104-2355.

TROPISCHE VOGELS

TROPISCHE PLANTEN

TROPISCHE VISSEN

door dr. J. Ingels

HET VANGEN EN INVOEREN VAN TANGARA'S

Uit de familie der tangara's worden regelmatig vooral verschillende soorten uit de geslachten Euphonia, Tangara, Ramphocelus en Thraupis ingevoerd. En alhoewel de eigenlijke verzorging van de geacclimatiseerde vogels erg belangrijk is, zal de geïnteresseerde liefhebber zich toch afvragen, hoe die prachtige vogels vanuit Zuid-Amerika in onze West-europese volières terechtkomen.

De belangrijkste punten in de „voorgeschiedenis” van onze tangara's zijn: het vangen zelf en het eigenlijke overbrengen. In de meeste „vogeltijdschriften” wordt zelden iets verteld over het vangen van de verschillende, veel geïmporteerde exotische vogelsoorten,

o.a. tangara's. Alleen in de Duitse tijdschriften „Die Gefiederte Welt” en „Die Vogelpost” verschijnen nu en dan artikelen (o.a. van A. Nenntefel, A. Voss en C. Bucksath) over het vangen en het uitvoeren van vogels uit Zuid-Amerika.

Deze artikelen worden dus meestal geschreven door Europese emigranten, die in dat werelddeel een bestaan als vogelexporteur hebben opgebouwd. Een groot gedeelte van de Zuid-amerikaanse vogelhandel wordt trouwens door uitgeweken West-Europeanen (vooral Duitsers) beheerst, alhoewel ook sommige (Zuidamerikaanse) naamloze vennootschappen zich naast het verhandelen van typische

Ussel

De

produkten zoals hout, tropische vruchten, koffie, e.d., ook met het uitvoeren van vogels bezighouden. Enkele bekende Zuidamerikaanse voegelexporteurs met echt-Europees klinkende namen zijn bijv. C. Bucksath (Argentinië), G. della Riva (Brazilië), M. Stummer (Ecuador), en L. Schwark (Columbia). Ook de wereldberoemde dieren- en vogelverzamelaar Ch. Cordier blijft nu in Zuid-Amerika (Cochabamba, Bolivia), waar hij zeldzame vogelsoorten, zoals rotshanen, hokko's, cotinga's, mierenpitta's en minder bekende tangara's verzamelt, voor o.a. ook bekende Westeuropese vogelparken en dierentuinen (bijv. de dierentuin in Antwerpen). Samen met Engeland, dat de voornaamste plaats in West-Europa inneemt wat de vogelhandel betreft, worden ook in Duitsland, Nederland, België en Denemarken vrij regelmatig tangara's ingevoerd.

Tangara's zijn beweeglijke vogels, die paarsgewijze of in kleine aantallen rondzwerven. Soms verenigen ze zich met andere vruchten- en insektenetende vogelsoorten tot een gemengde vlucht die dan rondtrekt op zoek naar vruchten- en bessendragende struiken en bomen. Bijna alle tangarasoorten komen zelden of nooit op de grond. Ze houden zich bij voorkeur op in een wat gevarieerde begroeiing (struikgewas, oerwoudbomen, plantages, e.d.).

De meest gebruikte methodes om tangara's te vangen, zijn: vooral mistnetten, en ook automatische klapvallen, en verder kleine slagnetten en klapvallen die met een treklijn bediend worden. Veelal maakt men ook gebruik van vruchten (sinaasappelen, bananen, allerlei bessensoorten) als lokaas, en van lokvogels. Interessante vangplaatsen zijn bloeiende of vruchtendragende bomen aan een oerwoudrand of alleenstaand in wat kreupelhout. Mistnetten (zeer fijne, bijna onzichtbare nylonnetten) worden veelal rond dergelijke bomen en in doorgangen in de begroeiing die naar dergelijke bomen leiden, aan lange staken opgehangen. Bij hoge bomen moet soms heel wat geklommen worden, waarna men het nodige materiaal eenvoudig naar boven kan hijsen en vastmaken.

In plantages en rond „fazenda's" (grote landbouwbedrijven), worden bepaalde tangara's (o.a. *Thraupis*- en *Tachyphonus*-soorten) toch op de grond gelokt en met kleine slagnetten gevangen.

Automatische klapvallen, d.w.z. beurs- of zakvormige vallen die zich sluiten, wanneer een vogel op het zitstokje bij het lokaas gaat zitten of aan de vastgemaakte vruchten gaat trekken, worden veel gebruikt om alleen of in paren rondtrekkende tangara's (bv. *Chlorophonia*-soorten), in het hoge gebladerte van oerwoudbomen te vangen. Dergelijke vallen

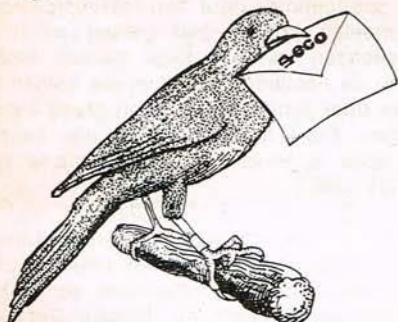
worden voorzien, van een bepaald soort vruchten (naargelang de te vangen soort) en van kooitjes waarin lokvogels zitten, die hun soortgenoten door hun lokroepjes nabij moeten krijgen. Het geheel wordt dan opgehangen aan een hoge gunstig zittende tak in de nabijheid van of in die bomen zelf, welke door een bepaalde soort graag bezocht worden. Deze methode wordt o.a. beschreven door A. Voss in „Die Gefiederte Welt" (nr. 11, 1967).

Kleine slagnetten of klapvallen die met een treklijn worden dichtgetrokken, worden meestal opgesteld op open plekken naast of tussen laag bessendragend struikgewas, en voorzien van allerlei vruchten als lokaas. Deze methode is vrij selektief (men kan enkel de netten dichttrekken voor die soorten, die men interessant vindt), maar ze kan bij tangara's slechts toegepast worden voor die enkele soorten, welke men op de grond kan lokken. Tangara's worden ook van bepaalde inlandse „gelegenheidsvangers" opgekocht, en dan in het binnenland in verzamelcentra (soms met een mooi woord „zoölogische stations" genoemd!) samengebracht, waar men ze enigszins laat wennen aan hun nieuwe levensomstandigheden. Later worden ze dan overgebracht naar de grote exporthandelszaken in de steden. Betrouwbare en bekende vogel-exportzaken beschikken echter hoofdzakelijk over eigen vangers, die werkelijk gespecialiseerd zijn in het buitmaken van zelfs moeilijk te vangen soorten.

De oorspronkelijke Zuidamerikaanse Indianen zijn befaamde vogelkenners (o.a. de Tupi-Indianen uit Brazilië, aan wie we het woord „tangará" te danken hebben), die de nestjongen van vele grote tangarasoorten (*Ramphocelus*, *Thraupis* e.d.) dikwijls met de hand grootbrengen. Die Indiaanse vogelvaarders trachten hun vangst wel eens op allerlei marktjes te verkopen. De Amerikaanse vogel-liefhebber Dr. Val Clear, die verschillende rondreizen in Zuid-Amerika maakte, merkt daarover op (in „American Cage Bird Magazine", november 1971), dat op de markten in de Peruviaanse hoofdstad Lima de duurste soort, de paradijstangara (*T. chillensis*) was (ongeveer 6,- US dollars).

Een vriend, die in Cumaná (prov. Sucre, Venezuela) verblijft, schreef me, hoe hij tijdens z'n uitstapjes in de plattelandsomgeving van de stad, in de dorpjes meermaals werd tegengehouden door kleine jongetjes, die naast zelfgemaakte halskettingen (allerlei kleurrijke pitten aan een touwtje geregen), ook wel eens zelfgevangen of -opgekweekte vogels trachten te verkopen. Zo kreeg hij eens een 4-tal met de hand opgebrachte „azulejo's" (letterlijk: blauwtjes; d.i. de levendige volksnaam voor de in Venezuela zeer populaire blauw-

Bericht voor vogelkwekers!

Redfood

Roodpigment poeder voor het kweken van rode kanaries uit gele ouders en het opvoeren van frissere en donkerder rode kleur bij alle roodfactorige in- en uitheemse vogels.

geco postbus 7 Raalte

CORICID

een uitstekend middel bij alle infectieziekten, maag- en darmstoornissen, reutel, hoesten, niezen, dikzitten en moeilijke ademhaling.

beaphar
RAALTE HOLLAND

Wij hebben regelmatig in voorraad

DUIZENDEN TROPISCHE VOGELS

o.a. Bullbulb, Drongo's, Pitta's, Baardvogels, Saffraanvinken, Toekans, Toekanettes, Spreeuwen, Tangara's, Raljen, Dayalijsters, Damalijsters, Bladvogels, Schamaliijsters, Irenebullbulb, Wielewalen, Ind. scharrelaars, Gaaien, Wida's, Duijjes, Kwartels, Ara's, Papegaaien; tevens Wolapen, Marmosetjes, Neusbeertjes.

HARLINGER VOGELHUIS

Heilgweg 17 - Harlingen - Tel. (05178) 3675, b.g.g. 5134

Wederverkopers vraagt prijslijst!

Breng uw vogels nu in top conditie

Geef ze ruim Krachtvoer „K.K.“.

Dit speciaal uitgebalanceerde voer bevat alles wat ze nodig hebben en... ze eten alles schoon op.

Op verzoek sturen wij U de analyse van dit voer toe.

„K.K.“ is tevens leverbaar met

zuiver plantaardig caroteen

Op elk pak punten voor ereprijzen of contant geld.

Uw speciaalzaak heeft „K.K.“ in voorraad. Vraagt monster en folder bij:

Fa. JAN D. KAPPELLE & ZN. Deventer
Postbus 2 Tel. 05700-13927

Heeft u de kalender 1974 al besteld??

Doe het nu!

Verkoopprijs f 3,50.

Bij afname van 10 ex. of meer f 2,50 per stuk.

Bestellen door overmaking van het verschuldigde bedrag op giro 114.83.24 N.B.v.V. Bergen op Zoom.

404

Een volkomen veilig en gifvrij insecticide.

Doodt feilloos alle insecten

in huizen, hokken,

kooien, manden etc.

**W. ROUPPE
VAN DER VOORT**

grijze tangara's, *Thraupis episcopus*) aangeboden, voor ongeveer f 20,-.

Met de bovenbeschreven vangmethodes komt het dikwijls voor dat men een gepaard koppel tangara's vangt. Daardoor kan men ook verklaren waarom bij zeldzame soorten de beide vogels van een koppel soms tesamen worden ingevoerd en aangeboden. Door een dergelijk paar tangara's aan te kopen, vergroot men natuurlijk de kans op broedpogingen.

Over de verzorging van tangara's onmiddellijk na het vangen, weten we weinig. In „Die Gefiederte Welt“ (1957) schreef A. Nenntuefel, dat in zijn vangstation de pasgevangen kleinere tangarasoorten (organisten en tangara-soorten) in volières van ongeveer 1,10 x 0,75 m², met een hoogte van 0,80 m worden ondergebracht. Daar vooral de kleinere tangara's zich gemakkelijk verwonden aan de snavelomgeving, werden de volières voor die soorten bespannen met volièregas met openingen van slechts 4 x 4 mm. Als voedsel krijgen ze: sinaasappelen, bananen (wilde bananen met een taai, oranjekleurig vruchtvlees; Eng.: „plantains“), papaya's (Ned.: boommeloenen; een soort gele meloenachtige vruchten, die inderdaad aan een boom groeien), en een zachtvoer bestaande uit: fijngemaakte gekookte maniokwortels (waaruit ook onze bekende „tapioca“ wordt vervaardigd), wortelen, witbrood, eidooier en aangezoet met suiker of honing. Als levend voer krijgen ze nu en dan meelwormen, motten en een stuk rot hout waarin witte, weke termieten huizen. De grotere tangarasoorten worden ondergebracht in volières van 3 x 1,50 m², en 1,50 m hoog. Ze krijgen hetzelfde voer, alleen wordt het zachtvoer minder zoet gemaakt, en het wordt vermengd met maïsmeel.

Ch. Cordier (*Avicultural Magazine*, 1952) maakt voor zijn pasgevangen tangara's een zachtvoer van gekookte ongepelde rijst, gekookt ei, gekookte wortelen, geweekte rozijnen, broodkruimels en een soort graanmeel.

Zowel de kleine als de grote tangara's mogen dit voer graag.

De beschreven verzorging van de pasgevangen tangara's is vrij goed, en de verliezen zijn in dergelijke gevallen dan ook onbeduidend (enkele percenten slechts). Sommige vangstations geven echter slechts een gebrekkige verzorging, en de verliezen lopen dan ook soms op tot meer dan de helft van de pasgevangen vogels. De grootte der verliezen tijdens de eerste weken na het vangen hangen dus werkelijk in belangrijke mate af van de zorgen die aan de binnengebrachte tangara's worden besteed. Te oordelen naar de betreuwenswaardige toestand waarin sommige zendingen tangara's aankomen, moeten we echter aannemen, dat ze in de vangsta-

tions tijdens hun gewenningsperiode na het vangen zeer slecht verzorgd werden. Ten gevolge namelijk van de „stress“-toestand, veroorzaakt door het vangen zelf, van het overschakelen naar een nieuwe voedersamenstelling en van het onderbrengen in kleine overbevolkte volières, vermindert de natuurlijke weerstand tegen infectieziekten van de pasgevangen tangara's, waardoor heel wat slachtoffers worden gemaakt. Daar de „gewenningsvolières“ van de meeste exporthandels zelden of nooit ontsmet worden, worden veel pasgevangen vogels bijna onmiddellijk besmet nadat ze in die volièere werden losgelaten. En ten gevolge van de min of meer lange inkubatieperiode van verschillende infectieziekten, en het snelle vliegtransport, treden dan de grootste verliezen pas op gedurende de eerste weken na aankomst in West-Europa. Uit veterinaire onderzoeken is bijv. gebleken, dat bij vruchten- en insektenetende vogelsoorten uit Zuid-Amerika de verliezen voornamelijk veroorzaakt worden door: paratyfus (een zeer besmettelijke infectieziekte, die het gehele organisme maar vooral het spijsverteringsselsel aantast), aspergillose (veroorzaakt door het inademen van schimmelsporen) en enteritis (d.i. darmontsteking). Enkele weken na het vangen zijn de tangara's in zoverre gewend aan hun nieuwe levensomstandigheden, dat ze naar West-Europa overgevlogen kunnen worden. De duur van dergelijke vliegreizen is relatief kort, en bedraagt ongeveer 24 uur. De vogels krijgen in de transportkooien meestal water als drinken, en halve sinaasappelen en gepelde wilde bananen (deze bananensoort blijft langer goed dan „kultuur“-bananen), als voedsel mee. De zorgen die aan de getransporteerde vogels besteed worden, hangen hoofdzakelijk af van de afzender en van de luchtvaartmaatschappij. De transportkisten worden liefst van erg lichte materialen samengesteld (om de vrachtkosten te drukken!), maar blijven juist daardoor nogal eens in gebreke. Enkele ernstige tekortkomingen zijn bijv.: uitstekende gaasrandjes en nagelpunten waaraan de vogels zich makkelijk kunnen kwetsen; te grote gaasoppervlakten (het gebruik van gaas i.p.v. hout is een eenvoudige manier om het gewicht te verminderen!) waardoor de vogels niet meer tochtvrij zitten, en een onpraktische gleuf of ruimte waarin het drinken en het voedsel niet vast blijven zitten, zodat de vogels in een vieze „smeerboel“ aankomen. En tenslotte biedt de „inhoud“ van een overvolle transportkist bij aankomst steeds een treurige aanblik. Een zekere minimumruimte per vervoerde vogel moet zeker in acht genomen worden; maar hoe groter het aantal vogels per kist, hoe lager de vervoerskosten per stuk komen te liggen.

Ook de luchtvaartmaatschappijen omringen de vogeltransporten niet steeds met de nodige zorgen. Aan teksten, zoals „Live Birds”, „Keep Warm” en „This Side Up” (Levende vogels, Warm houden en Deze zijde bovenaan), die op de kisten gekleefd zitten, wordt dikwijls te weinig aandacht geschonken. Daardoor blijven bijv. soms kisten tropische vogels op koude, tochtige plaatsen in een vlieghaven achter, wachtend tot ze worden afgehaald, of tot ze worden overgeladen in een ander vliegtuig dat de verbinding met de plaats van bestemming moet verzekeren.

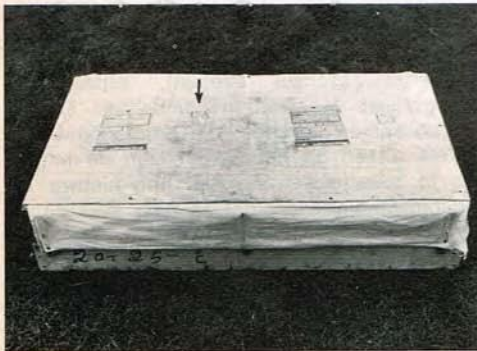
Reeds bij een verzorgd transport met een luchtvaartmaatschappij die de nodige „service” biedt (die bestaan gelukkig nog!), zijn verliezen van ongeveer 5% volkomen normaal. Om de verliezen (onmiddellijk na het invoeren) bij de importzaken te beperken, moeten de vogels liefst zoveel mogelijk over verschillende kooien of voliëres verdeeld worden, zo-

dat het gevaar voor onderlinge besmetting vermindert. Vogels die op zicht ziek zijn, mogen niet samengezet worden met gezonde exemplaren. Alle pasingevoerde tangara's moeten zeker de eerste dagen gehouden worden in een ruimte waar de temperatuur niet beneden 22° tot 25° C daalt.

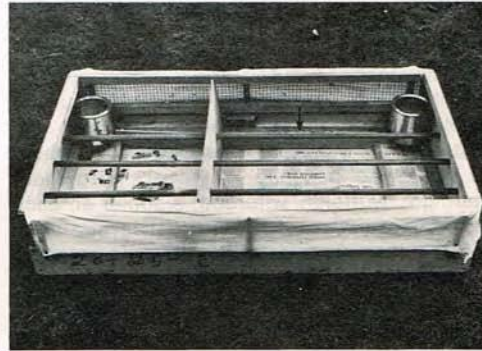
Tangara's (vooral de zeldzame soorten!) komen echter meestal vrij vlug bij de vogelliefhebbers zelf terecht. Daarom zullen we in een later artikel de verdere gewenning en acclimatisatie bespreken vanuit het standpunt van de liefhebber, alhoewel dezelfde richtlijnen ook zullen gelden voor de grote vogelimportzaken.

Tot slot van dit „importpraatje” moet nog vermeld worden, dat het aantal Midden- en Zuidamerikaanse landen van waaruit vrijelijk vogels (en dus ook tangara's) kunnen ingevoerd worden, steeds maar kleiner wordt. Vele landen trachten door het opleggen van

Wissel

Een transportkist, waarmee tangara's uit Columbia werden ingevoerd. Buitenop de kist merken we de aanduiding „20-25°C”, en de kontrolstempel (zie pijltje) van de „Inspector Recursos Naturales” (letterlijk: de inspekteur van de natuurlijke rijkdommen). Het gaas aan de beide lange zijanten is met een stuk linnen afgeschermd, om tocht te vermijden.

De kleine en grote tangara's werden in een afzonderlijke afdeling ondergebracht. Als drinkbakken werden eenvoudig blikken dozen met een stukje ijzerdraad in de hoeken vastgemaakt. In een gleuf (zie pijltje) aan beide zijden van de kist, lagen zachtvoer en bananen als voer.

Een transportkist waarmee tangara's uit Boliviaë werden ingevoerd. Men bemerkt het dubbele gaas (fijn- en grofmazig) en de door de afzender aangebrachte aanduidingen (Warm houden, en: Deze zijde bovenaan).

De

bepkeringen aan of eenvoudig door het verbieden van de vogeluitvoer, hun toch al bedreigde avifauna te beschermen (ook in tropisch Amerika wordt het voortbestaan van vele vogelsoorten bedreigd door een steeds verder schrijdende aantasting van het natuurlijke leefmilieu). Brazilië en Ecuador hebben bijv. nog maar onlangs maatregelen getroffen om een ongecontroleerde vogelexport tegen te gaan. Daardoor werden dus een zeer groot gedeelte van Zuid-Amerika (Brazilië) en een erg „soortenrijk” gebied (Ecuador), voor o.a. de tangaraliefhebber bijna

volledig afgesloten. De meeste van de nu nog ingevoerde tangara's komen uit Columbia, alhoewel ook wel eens wat tangara's binnenkomen uit bijv. Peru, Bolivia, Costa Rica, Argentinië en (voorlopig toch nog!) Ecuador. De toekomst van „de tangara” als object met handelswaarde ziet er echter weinig rooskleurig uit. Misschien hebben we te lang wel te veel tangara's eenvoudig als „showvogels verbruikt”, en te weinig gedacht aan (haalbare!) kweekresultaten, waarmee we de behoeften aan steeds nieuwe importvogels althans gedeeltelijk hadden kunnen opvangen.

NIEUW insectenvoer geel
groen
honingvoer grof
briljant honing
universeelvoer populair
briljant droog
briljant vet • universeelvoer

Cédé VOGELVOEDERS
TILBURG, LANGESTRAAT 104, TEL. 013-423156

UW DURE VOGELS
HEBBEN RECHT OP EEN
VOLLEDIG VERANTWOORD
DIEET:

VETTE KORREL

EEN 100% DIEET VOOR
SPREEUW- EN
LIJSTERACHTIGEN,
MERELS, BEOS' ETC.

PRIJS F. **1,80** PER KG.

*UW WINKELIER HEEFT HET.

VETTE KORREL

Import:

Vic van Heeswijk Veghel Sluisstraat 41

40
jaar
NBvV

WILT U EEN GOEDE BEURT MAKEN ???

Werf dan nog deze week een of meer nieuwe leden, laat ze vóór 5 oktober per mutatielijst opgeven en ze ontvangen dan een jubileumnummer om U tegen te zeggen.

DE WERKING VAN DE SATINET- FACTOR

Ussel

Nog steeds is er in de ontwikkeling van de kleurkanarie een stijgende lijn vast te stellen. Om alle mogelijke factorencombinaties uit te proberen, is veel tijd gemoeid en een grote dosis geduld noodzakelijk. Op papier kunnen we allerlei fokparen samenstellen en in schema brengen, dat is niet zo moeilijk. De praktijk zal echter moeten uitwijzen of het klopt en de gezochte kleur aan de verwachtingen voldoet. Tot nu toe hebben we veel gewonnen, en dank zij de verschillende kleurmutaties is het aantal kleurvariëteiten geweldig uitgebreid. Om „bij” te blijven, is het zaak dat we de ontwikkeling op de voet blijven volgen. Wordt er maar in het wilde weg gekweekt, dan zullen verrassingen niet uitblijven. De enige manier om de onderlinge gedragingen van factoren aan de weet te komen, is „experimenteel” fokken. Daarbij zullen we met kennis van zaken te werk moeten gaan. Gebruik maken van ouderparen waarbij man en pop in factorenbezit verschillen. Factoren waarvan we weten of vermoeden dat deze aanwezig zijn.

Soms blijkt daaruit dat niet alle „nieuwe combinaties” even succesvol zijn. Zo heeft bijv. de combinatie „pastel-opaal” of „ino-opaal” op een enkele uitzondering na weinig aantrekkelijke vogels opgeleverd.

Dit houdt niet in dat deze geen nut hebben, want veel hebben we daarvan kunnen leren. We weten nu exact wat de uitwerking is als meerdere factoren, die betrekking hebben op de pigment- en vetstofkleur, samengebundeld worden in een totaalkleur.

Er is en wordt nogal eens kritiek geuit in de zin van: Wat heb je daar nu aan, dat wordt toch nooit wat. Of in de trant: Is het nu zo nodig om kleuren te fokken die moeilijk thuis te brengen zijn? Inderdaad is dat noodzake-

lijk. Hoe zouden we anders een conclusie kunnen trekken? Dan pas is vast te stellen of zo'n kleur aantrekkelijk is om te fokken en aanspreekt bij de liefhebber. Naar mijn mening is het belangrijk dat we te weten komen hoe kleurbepalende factoren zich gedragen. Of factoren die gezamenlijk werken in een voor ons minder aantrekkelijke kleur juist bij een andere kleur bijzonder verdienstelijk kunnen zijn.

Op de goede manier gebruik maken van de erfelijke eigenschappen moet leiden naar het gewenste doel. Het moet toch voor de liefhebber interessant zijn om te weten te komen hoe en op welke manier hij de meest ideale vogel kan fokken? En hiervoor is nu eenmaal een klein beetje kennis en inzicht nodig.

In het nieuwe „vraagprogramma” is de kleurslag „satinet” opgenomen. Deze kleuraanduiding wekt bij velen de indruk alsof het hier gaat om een specifieke kleur. De benaming satinet geeft alleen het „kenmerk” aan, hetgeen in elke vogel is te fokken. Dat wil zeggen, alleen zichtbaar als we de betrokken factor niet combineren met factoren die een pigmentbelettende werking hebben.

Over de satinet hebben we veel kunnen horen, maar tot nu toe is er weinig over geschreven. Hetgeen begrijpelijk is, want het schijnbaar tegenstrijdige erfelijke gedrag van de satinet maakt enige gereserveerdheid noodzakelijk. Hoewel deze materie mij niet uit de slaap heeft gehouden, heeft ze mij wel veel te denken gegeven. Wat blijkt namelijk? De inwerking van de satinetfactor, zo zullen we haar maar noemen, heeft op de „volkleur” groen een veel krachtiger effect dan op de „verdunde” kleur isabel. En dat is wel even wennen. Tot nu toe hebben we steeds te

De

maken gehad met mutaties, waarbij het „dominerend” karakter van groen behouden bleef. De confrontatie met de satinet is door mij eerder omschreven in „Onze Vogels” (1971, blz. 452). Wij meenden er goed aan te doen om de „rodogige lichtisabelkleurige” mutant voorlopig geen benaming te geven. Totdat een onzer keurmeesters (dhr. Brokmeier) de benaming satinet lanceerde, en deze naam werd al spoedig door de liefhebbers overgenomen.

In de sierduivenwereld kent men vele tekening- en kleurduivenrassen. De meeste van deze rassen kunnen bogen op een lange geschiedenis. Er zijn zelfs rassen die al meer dan 1000 jaar bekend zijn. Het moet van de liefhebbers van sierduiven worden gezegd dat zij steeds trachten hun „eigen” ras te verfijnen. Dat kan van ons niet altijd worden gezegd. Want hoe gaat het meestal? In twee of drie jaar moet het bekeken zijn, althans dan houdt men het voor gezien en wordt het materiaal opgeruimd voor iets nieuws. Het wordt hoog tijd dat we ons hierover bezinnen en eens proberen de tijd te nemen om een kleur zo ideaal mogelijk te fokken. Werkelijk proberen eruit te halen wat mogelijk is.

Een oud sierduivenras is de satinet. Het hoofdkenmerk van deze duif is de „gepigmenteerde omzoming” van de veren. Afhankelijk van de kleur worden ze satinet, blondinet, brunet, zilveret en bluet genoemd.

Hoe is het nu bij de satinetkanarie? Daar ligt de zaak even anders. Hierbij zijn namelijk de toppen van de veren zogoed als „pigmentloos”. In vergelijking met de sierduif satinet zou de benaming aanvechtbaar zijn. Doch wat eenmaal ingeburgerd is, praat men niet zo makkelijk weg en verwerft automatisch gewoonterecht. Trouwens wie weet er een betere naam? Nu weten de liefhebbers wat er bedoeld wordt, en dat is het voornaamste.

Waardoor kenmerkt zich de satinet? Uitgaande van de eerste mutant, de o.roodisabelsatinet-sch., is de pigmentkleur als volgt te omschrijven. Het pigment is lichtisabelkleurig (taupe), met een duidelijk waarneembare zachte rug- en flanktekening, waarbij elke veer wit (kleurloos) omzoomd is. De oogkleur is zonder meer rood te noemen. De omzoming wordt veroorzaakt door gemis aan bruinpigment (phaeomelanine). Vooral bij de zilvervariëteit (zilveret?) is de omzoming duidelijk afgetekend.

We zouden de factor die dit kenmerk bepaalt kunnen beschouwen als een factor die de ontwikkeling van phaeomelanine belemmert.

Die vlieger gaat echter niet helemaal op. Wat is namelijk het geval? Het bezit van bestre-

ping bij de isabel-satinet wijst duidelijk op de aanwezigheid van bruin-eumelanine. De agaat en groen-satinet geven een ander beeld te zien, hierbij is het „zwart-eumelanine” sterk afgezwakt.

De agaat-satinet laat beduidend minder pigmentatie zien dan de isabel-satinet. Niet alleen het phaeomelanine is zogoed als verdwenen, het „zwart-eumelanine” is eveneens sterk gereduceerd. Dit heeft een heel licht gepigmenteerde vogel met een zwak strepspatroon als gevolg.

De bruin-satinet heeft het merendeel van het bruineumelanine behouden, door de afwezigheid of minimale aanwezigheid van phaeomelanine laat de vogel een lichtbruine kleur zien. Rugdek en flanken zijn licht gestreept.

De groen-satinet laat overduidelijk zien dat beide melaninesoorten sterk gereduceerd zijn. Door de vermindering van zowel eumelanine als phaeomelanine toont de vogel een zwakke pigmentatie. Hieruit kunnen we veronderstellen dat beide melaninen in nauwe relatie met elkaar staan. Nu moet gezegd worden dat in sommige gevallen de isabel, bruin en agaatsatinet moeilijk uit elkaar te houden zijn. Het verschil in donskleur, hoewel een indicatie, is beslist niet opzienbarend.

In vergelijking met de groen-satinet laat de isabel-satinet aanzienlijk meer pigment zien. Bij genoemde vogels is goed te zien dat het phaeomelanine praktisch tot nul is gereduceerd. De bestreping van de groen-satinet is in het gunstigste geval flauw aanwezig. Hierbij mogen we niet uit het oog verliezen dat de satinetten onderling, zoals het ook bij ander pigmentkleuren het geval is, in pigmentsterkte kunnen variëren. In grote lijnen gezien blijkt dat de „satinetfactor” het phaeomelanine sterk afzwakt en bij de groen- en agaatsatinet tevens het „zwart-eumelanine” ernstig aantast, op „bruin-eumelanine”, de „getransformeerde” zwart-eumelanine, dus bij de bruin- en isabel-satinet, zogoed als geen effect heeft.

De „geslachtsgebonden vererving” bewijst dat de satinetfactor gekoppeld ligt op het X-chromosoom.

De factor is recessief tegenover haar wildfactor. Of zoals de liefhebbers het meestal zeggen: recessief ten opzichte van klassiek en pastel. Voor de te gebruiken symboliek dienen we de factor aan te geven met „kleine letters”.

Passend in het kader van de hedendaagse nomenclatuur noemen we de satinetfactor de „3de reductiefactor”. Dit in vergelijking met de „1ste reductiefactor” (opbleefactor) en de „2de reductiefactor” (pastelfactor). Om de

3de reductiefactor aan te duiden, meen ik verantwoord te zijn om de wildfactor (ongemuteerde factor) met **rm+**, de gemuteerde met **rm** aan te geven. Dit wil zeggen reductie-melaninen.

Momenteel kennen we op het X-chromosoom 4 gekoppelde factoren die een verschillend pigmentatiebeeld geven.

Te weten **z+** (ongemuteerd, zwart-eumelanine) **z** (gemuteerd, bruin-eumelanine) **rz** (reductie zwart) **rb** (reductie bruin-phaeomelanine) en **rm** (reductie-melaninen).

Zover het de geslachtsgebonden factoren betreft die invloed uitoefenen op de pigmentatie, is de formule van de wildvorm (**x**) **z+**

rz+ rb+ rm+. Liefhebbers van het uitwerken van formules kunnen aan de hand van deze gegevens hun hart ophalen.

Zoals bij elke recessieve factor die geslachtsgebonden vererft, zijn er 5 paringsmogelijkheden. Om het niet te gecompliceerd te maken, zullen we in onderstaand schema voor de „niet-satinet“ de aanduiding „klassiek“ gebruiken.

De volgende maand zullen we iets dieper op de materie ingaan, en wel in het bijzonder op de invloed van de satinetfactor, de 3de reductiefactor, op andere pigmentbepalende factoren.

Vader	Moeder	Zonen	Dochters
Klassiek	Satinet	Klassiek/satinet	Klassiek
Klassiek/satinet	Klassiek	Klassiek en Klassiek/satinet	Klassiek en satinet
Klassiek/satinet	Satinet	Klassiek/satinet en satinet	Klassiek en satinet
Satinet	Klassiek	Klassiek/satinet	Klassiek
Satinet	Satinet	Gelijk aan de ouderdieren	

**A. P. VAN GILS ORANJEPLEIN 21 - GOIRLE (HOLLAND)
TELEFOON 04247 - 15 79**

Napoleons	7,00 p.p.	Binsen astrildes	45,00 p.p.
Loodbekjes	6,00 p.p.	Spitsstaart amadines	35,00 p.p.
Zilverbekjes	7,00 p.p.	Gordelgrasvinkjes	40,00 p.p.
Ekstertjes	7,00 p.p.	Cerus amadines	35,00 p.p.
Goudmussen	8,00 p.p.	Driekleur pap. amadines	45,00 p.p.
Oranjekaakjes	10,00 p.p.	Diamantvinkjes	50,00 p.p.
Blauwfazantjes	8,50 p.p.	Rode druppel astrildes	55,00 p.p.
Teugelastrildes	10,00 p.p.	Groene druppel astrildes	70,00 p.p.
Mozambieksijsjes	10,00 p.p.	Roodkop papegaai amadines	120,00 p.p.
Staalvinkjes	8,00 p.p.	Roodkopgoulds	65,00 p.p.
Muskaatvinkjes	7,00 p.p.	Zwartkopgoulds	90,00 p.p.
Driekleurnonnen	7,50 p.p.	Geelkopgoulds	75,00 p.p.
Goudbuikjes	11,50 p.p.	Purper granaat astrildes	60,00 p.p.
Mex. Nonpareils	22,50 p.st.	Melba astrildes	40,00 p.p.
Indigovinkjes	20,00 p.st.	Blauw grijze roodstaartjes	12,50 p.p.
Witkeelpaapjes	20,00 p.p.	Groene tijgervinkjes	25,00 p.p.
Saffraanvinkjes	17,50 p.st.	Brilvogeltjes	20,00 p.p.
Bandvinkjes	8,00 p.p.	Shamaliesters ook popjes	55,00 p.st.
Tijgervinkjes	8,50 p.p.	Goudvoorhoofdbladvogels	40,00 p.st.
Zebravinkjes grijs	9,00 p.p.	Groene bladvogels	55,00 p.st.
Zebravinkjes wit	10,00 p.p.	Baardvogels diversen	45,00 p.st.
Jap. Meeuwtjes	7,50 p.p.	Grasparkieten	14,00 p.p.
Diamantduifjes	17,50 p.p.	Deensbonte parkieten	17,50 p.p.
Groene Fruitduiven	85,00 p.p.	Litino's en Albino's	17,50 p.p.
Emerald duifjes	65,00 p.p.	Kanarievleugel parkieten	45,00 p.p.
Zebraduifjes	25,00 p.p.	Fischerie parkieten	45,00 p.p.
Gele mankanaries	17,50 p.st.	Personatas	50,00 p.p.
Gele popkanaries	10,00 p.st.	Valkparkieten	40,00 p.p.
Witte rijstvogels	45,00 p.p.	Bourks 1973	45,00 p.p.
Paradijswidhas n.o.k.	10,00 p.p.	Roodrugparkieten 1973	45,00 p.p.
Dominicanerwidhas n.o.k.	10,00 p.p.	Grijze roodstaart papegaai	200,00 p.st.
Edelzangers	10,00 p.p.	Groene papegaaien v.a.	175,00 p.st.
Chin. dwergkwartels	10,00 p.p.	Glansmerels	22,50 p.st.
Zilverkwartels	15,00 p.p.	Pagodaspreeuwen	17,50 p.st.
Issabel kwartels	15,00 p.p.	Ekstermynhas	17,50 p.st.
Zilverdiamantduifjes	35,00 p.p.	Bankmynhas	17,50 p.st.

Verder vele soorten kleine tropische vogels in voorraad.
Wisselende voorraad. Wij vragen voor onze Export Grasparkieten jong, Australische prachtvinkjes.
Verzending rembours, kistjes v.a. f 2,50. Vracht rekening koper.
Zondags geopend van 10 tot 12 uur. In de week normale werkdag.

Foto H. Schremp

De appelvink, met de Latijnse naam *Coccothraustes coccothraustes*, is een tamelijk zeldzame vogel in ons land.

In de provincie Utrecht komt hij nog het meest voor en is in zekere zin een standvogel, die zich zo nu en dan nog weleens als zwerfvogel gedraagt.

Daardoor kan men hem soms weleens op de voederplaats in uw tuin aantreffen.

Dan krijgt men een goede kijk op z'n bouw en kleuren. Het valt direct op dat het een stoere vogel is met een stevige hals en kop; daarom wordt de appelvink ook wel de „vogel met de stierenek" genoemd. Zijn zeer krachtige snavel stelt hem in staat om de pitten te splijten van peer, appel, hazelnoot, pruim en kers, maar ook jonge groene erwten en zaden van haagbeuk, esdoorn, rozebottels en hulstbessen staan op zijn menu. Vandaar de diverse streekbenamingen zoals: pittenpletter, karsebiter en appelfretter. Rupsen worden ook gegeten, en als er jongen zijn, worden veel insecten gevangen om ze groot te brengen. De kleuren zullen een ieder aanspreken, want de fijne kaneelkleuren van de bovenzijde en de lichtroodbruine onderzijde zijn zeer kenmerkend voor hem. Noemen we daarbij de zwarte bef, snavelbasis en oogstreek, het zwartblauw van de vleugels met de witte schoudervlek, dan hebben we, zij het nog zeer summier, een aardig beeld van zijn bontkleurige habijt.

Het wijfje is fletser, doffer, valer van kleur,

A. v. Beek

DE APPELVINK

maar is toch met geen andere vogel te verwarren.

De zang is onbeduidend en niet luid, alleen in zijn snelle, golvende vlucht laat hij zo nu en dan een luid tsjiek, of ptik-ptik-it horen. Vogelgeluiden omschrijven blijft altijd erg moeilijk.

Het baltsgedrag van het mannetje is aardig om te zien, dan worden de borst- en kopveren opgezet, de vleugeltoppen laat hij hangen en hij maakt buigende bewegingen naar het popje.

Soms raken zij elkaar met de snavelpunten aan, dit is het ritueel voeren.

Het nest wordt door het wijfje gemaakt van gras, worteltjes, mos, haar of wol, is komvormig, lijkt op dat van de goudvink en wordt zowel hoog als laag in bomen of struiken aangebracht.

De legtijd is april-mei, en de 4-6 blauwgroene of grijsachtige eieren, die rijkelijk bestrooid zijn met olijfkleurige vlekjes, streepjes o.d., worden door het popje in 12 à 13 dagen uitgebroed.

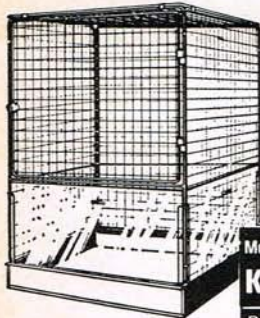
Na nog eens 14 dagen verlaten de jongen het nest. In de volière verstrekke men voor de jongen insectenvoer, meelwormen, mieren, eieren, halfrijpe en gekiemde zaden en de reeds genoemde pitten.

Al met al een mooie maar ook zeer rustige vogel, die het in een goedbeplante volière zeker zal doen. Helaas, we mogen hem niet houden.

NIEUW! **PARADISO - KOMECO ZELFBOUW VOLIERES**

Geheel metalen zelfbouw kamervolières van genormaliseerde elementen. Steeds uit te breiden en onder te verdelen. Twee standaard-uitvoeringen met on-eindig veel combinatiemogelijkheden. Het past altijd! Gegarandeerd!

PARADISO-KOMECO VOLIERE geen kooi, maar een echte vogelwoning!

Roestvrij, morsvrij, en hygiënisch. Waterdichte schuiflade. Gemakkelijk toegankelijk, veilig af te sluiten. Geen zichtbelemmering!

Montage? Het werk van een ogenblik. Geen gereedschappen nodig!

Stuur de BON of schrijf een briefkaart aan:

Metaalwarenfabriek Hulskamp N.V.
KOMECO - DIVISION
POSTBUS 52 TE ALKMAAR

BON Zend mij Uw rijk geïllustreerde prospectus met technische beschrijving en prijslijst van de **PARADISO-KOMECO ZELFBOUW VOLIERES**
Naam:
Adres:
Plaats:

Voor alle soorten vogels

VERKORT DE RIJ-TIJD
BEVordert de BROEDRESULTATEN
VERHOOGT HET WEERSTANDSVERMOGEN
HERGEEFT DE VOGELS HUN ZANG EN
VEDERPRACHT

EEN HOLLEY PRODUCT - POSTBUS 109 - DELFT

VERKRIJGBAAR IN ALLE
dieren - speciaalzaken

BEAVITA

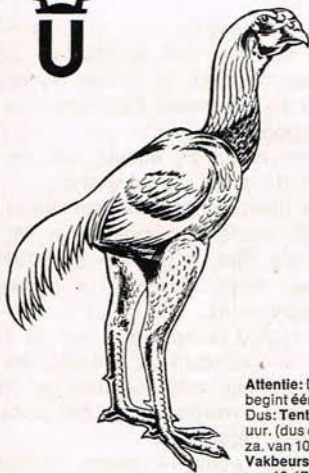

aktiveert de vorming van een gezonde vertoel, de conditie wordt gunstig beïnvloed door de katalytische werking van het vitamine B-compl.

beaphar
RAALTE HOLLAND

U

65e TENTOONSTELLING ORNITHOPHILIA

UTRECHT - IRENEHAL - 4 t/m 6 OKT.

tevens 22e jongdierententoonstelling van Hoenders, Sier- en Watervogels, Duiven en Pelsdieren

- Eerste grote sportgebeuren in het nieuwe seizoen
- Een grote verscheidenheid van kleindieren
- Huisvestingsshow: voorbeelden van deugdelijke huisvesting voor kleindieren in stadstuinen etc.
- Terug van weggeweest: show van teruggefokte oud-Hollandse rassen in de entourage van Jan Steen's "Hoenderhof"
- Speciale "ontmoetingservice" via omroepinstallatie
- Rasbespreking: plaats en tijdstip worden in "Avicultura" en "Fokkersbelangen" bekend gemaakt en tijdens de tentoonstelling via omroepinstallatie

Attentie: De tentoonstelling staat los van de vakbeurs en begint één dag later
Dus: Tentoonstelling van do. 4 t/m za. 6 okt. Do. en vrij. van 10-22 uur. (dus op de eerste twee dagen ook 's avonds open) en za. van 10-17 uur.
Vakbeurs Veredelingslandbouw van wo. 3 t/m za. 6 okt. Dagelijks van 10-17 uur. (de vakbeurs heeft dus geen avondopening).

404

INSECTICIDE doodt insecten
ONSCHADELIJK / GIFVRIJ

JSSel

De

GROOTTE EN TYPE IN DE GRASPARKIET

door W. Beckmann

In de vererving zijn er vele facetten die met de mendeliaanse wetten niet te verklaren zijn. Zoals bijv. het gegeven van de paring type x massa, waar de man het type levert en de pop de massa. In één van de vorige artikelen hebben we in het kort de embryonale ontwikkeling van het jong in de eierschaal behandeld, maar op de groottebepaling van het jong en op diverse andere facetten spelen ook andere factoren een rol.

De kennis van de celleer (cytologie) vermeerderd met het jaar dank zij de ontwikkeling van steeds geperfectioneerder wordend instrumentarium, zoals bijv. de electronenmicroscoop. De leerboeken over cytologie moeten a.h.w. steeds aangevuld worden, vele oudere leerboeken zijn niet meer bij.

Vroeger (nog niet zo lang geleden) was men in de veronderstelling dat al het erfelijke materiaal, zoals de genen, zich in de kern bevond (dus de zgn. chromosomale factoren). Deze kern dreef in het protoplasma van de cel, men wist al dat zich in dit protoplasma diverse minuscule lichaampjes bevonden, maar men was zich nog niet bewust welke rol deze lichaampjes in het proces van de vererving speelden. Deze lichaampjes zijn: de centriolen, mitrochondriën, lichaampjes van Golgi, microsomen enz.

Nu, dank zij het onderzoek met de electronenmicroscoop en de grote vorderingen op biochemisch gebied komt men steeds meer en meer te weten over de cel, haar bouw en functie.

Via deze lichaampjes in het protoplasma van de cel, oefenen de erfelijke factoren gelegen in de chromosomen hun werking uit.

Terminologisch onderscheiden we nu:

- a. Het genoom, bevattende alle chromosomale factoren (dus de kern).
- b. Het plasmon, bevattende alle bestanddelen in het protoplasma.

Deze laatste noemt men de extra-chromosomale factoren en het is via deze extra-chromosomale factoren dat de chromosomale factoren hun werking verrichten.

Bij bastaardering zal het verband tussen het genoom en het plasmon nog duidelijker tot uiting komen dan bij paringen van vogels van dezelfde soort.

Bij de bevruchting levert de man het halve chromosomengarnituur en ook de pop levert een half chromosomengarnituur, het enige verschil daartussen is dat de man altijd een X-chromosoom levert en de pop kan zowel een X- als een Y-chromosoom leveren.

Maar bij de extra-chromosomale factoren liggen de zaken iets anders. Bij de celdeling deelt de cel zich zodanig middendoor dat de chromosoomparen zich precies opsplitsen, van de extra-chromosomale factoren, die zich in het protoplasma bevinden, is men daar nog niet van overtuigd. Bij de bevruchting treedt een uiterst kleine mannelijke gameet de eicel van de pop binnen. Deze mannelijke gameet bevat het halve chromosomengarnituur, de centriolen en een deel van het mannelijk plasmon. De mogelijkheid bestaat nu dat in het protoplasma van de nieuw gevormde vrucht meer extra-chromosomaal materiaal van de pop aanwezig is dan van de man en daar de werking van de chromosomale factoren zich manifesteren via het plasmon, zullen de invloeden van de pop zich d.m.v. het plasmon in de jongen bij zekere eigenschappen tot uiting komen.

Bij maïsplanten is bewezen dat bontvorming afhankelijk is van het extra-chromosomale materiaal en hier komen we terug tot de kweekpraktijk.

De grote variatie in bontvorming bij onze vogels kan niet verklaard worden met behulp van de mendeliaanse wetten, noch de verschillen die optreden bij kruisingen tussen twee rassen waarbij we de ene keer man a x pop b paren en de andere keer man b x pop a. Deze verschillen worden gedeeltelijk veroorzaakt door bepaalde geslachtsbepalende factoren, maar grotendeels door deze extra-chromosomale factoren.

Bij onze parkieten kennen we minstens twee geheel onafhankelijk van elkaar verervende bontfactoren, nl. de recessief verervende

deens bontfactor en de dominantverervende hollands bont en australisch bontfactor. Deze factoren zijn chromosomale factoren, maar ze oefenen hun werking uit via de extra-chromosomale factoren, dus kunnen we zeggen: „het bontpatroon van de pop speelt een overwegende rol in de bontvorming van de jongen". De praktijk wijst echter anders uit, soms krijgen we goed getekende jongen uit de paring slecht getekende australisch bonte man x normale pop, andersom krijgen we wel eens slecht getekende jongen uit de paring normale man x goed getekende australisch bonte pop.

We moeten echter verder kijken. Zonder bontfactoren in de chromosomen kweken we geen bonte jongen, maar zo'n normale parkiet zonder bontfactor kan afkomstig zijn uit australisch bonte ouders of grootouders en hoewel hij (of zij) de bontfactor mist, kan hij (of zij) nog wel degelijk extra-chromosomale factoren hebben voor de vorming van een goed (of slecht) bontpatroon. Alleen de gezamenlijke werking van het genoom en het plaston levert bontpatronen op. Gaan we verder met deze deductie dan zijn het niet alleen de ouders die het bontpatroon van de jongen bepalen, maar voor een groot deel ook de voorouders, m.a.w. de stam waaruit ze komen. Slechtgetekende australisch bonten met een goed getekende moeder of vader krijgen van die moeder of vader een zeker aantal gunstige extra-chromosomale factoren mee, ditzelfde geldt ook als uit de paring normaal (enkel fact) x australisch bont normale jongen komen. Ook deze normale jongen be-

zitten in het plaston een zeker aantal gunstige extra-chromosomale factoren. Een voorbeeld van stamkweek voor de vastlegging van een bontpatroon zien we op het ogenblik bij de japanse meeuwen van een collega van mij. Deze man selecteert al jarenlang op een vast bontpatroon, waardoor op den duur de samenwerking van de bontfactor met het extra-chromosomale materiaal zodanig is dat het verlangde bontpatroon steeds vaster komt te liggen. Ditzelfde was ook mogelijk geweest bij de japanse meeuwen als we uitgegaan waren van een ander type bontpatroon en daarop jarenlang hadden geselecteerd. Bij de australisch bonte parkieten komt wel eens het feit voor dat we uit twee uiterlijk normale vogels een bont jong kweken; meestal blijft de bontvorming beperkt tot de nekvlek, wat wijst op extra-chromosomale factoren van zowel vaders- als moederszijde. Iets dergelijks zien we ook bij de japanse meeuwen en de zebra-vinken, uit twee niet bonte ouders kunnen bonte jongen geboren worden, wat niet te verklaren is met de mendeliaanse wetten (behalve recessief bont).

Bontvorming wordt veroorzaakt door het ontbreken van melanine in zekere veerpartijen. In het embryonale stadium worden de zgn. pigmentcellen gevormd (melanoblasten). Deze migreren in een zeker stadium van ontwikkeling van de vrucht naar de onderhuidse weefsels. In de huid bevinden zich veerzakjes, waaruit zich later de veer ontwikkelt. Rondom deze veerzakjes bevindt zich een ring cellen, die de zone van differentiatie wordt genoemd. In deze zone bevinden zich cellen gevuld met het enzym tyrosinase. De pigmentcellen in het reservoir in de onderhuidse weefsels bevatten het aminozuur tyrosine, welk kleurloos is. Op een gegeven moment in de ontwikkeling van de veer worden deze pigmentcellen (melanoblasten) naar de zich ontwikkelende veer gevoerd, in dat stadium differentiëren deze melanoblasten in melanocyten, en wordt vanuit de cellen in de zone van differentiatie het enzym tyrosinase naar de melanocyten gevoerd. Het samengaan van het aminozuur tyrosine met het enzym tyrosinase ontketent een chemische reactie, die het tyrosine doet oxyderen, waardoor het oorspronkelijke kleurloze tyrosine tot zwart of bruin melanine oxydeert. Chemisch onderzoek van de bevedering van de albino heeft uitgewezen dat zich bij deze mutant in de cellen van de zone van differentiatie geen tyrosinase bevindt, dus treedt het oxydatieproces niet op. Onderzoek met de electronenmicroscop heeft echter uitgewezen dat in het gekeraliseerde deel van de witte veren van de albino wel degelijk melanocyten aanwezig zijn, maar in kleurloze toestand.

Nu rijst de vraag, hoe wordt bepaald waar

bij de bonte witte veervelden worden gevormd. Gevoeglijk kunnen we aannemen dat ook het ontbreken van het oxydatieproces in de bevedering van de bonte ontstaat door een afwezigheid van tyrosinase in de zone van differentiatie. Deze bonten bezitten een factor die of de tyrosinevorming in de pigmentcellen gedeeltelijk blokkeert of een factor die de vorming van het tyrosinase in de zone van differentiatie gedeeltelijk blokkeert. Deze factor oefent zijn werking uit via de extra-chromosomale factoren, maar hoe dat in zijn werking gaat is nog niet bekend, m.a.w. ik kan u nog geen kant en klaar schema geven hoe u goed getekende bonten moet kweken.

Om het nog ingewikkelder te maken, iets dat u met uw eigen ogen kunt zien, is het feit dat sommige veren gedeeltelijk melanine en gedeeltelijk geen melanine bezitten. Ook dat wordt op een of andere manier erfelijk geregeld en wel via de cellen in de zone van differentiatie.

Ik neem aan dat voor een deel van de lezers dit artikel wel een beetje te ingewikkeld is geworden, maar helaas kan ik deze materie niet te veel vereenvoudigen. Ik raad u aan het nog enige keren over te lezen, te laten bezinken, en onwillekeurig zet het misschien wel een gedachtengang bij u in beweging. Per slot van zaken ben ik er zelf ook nog niet uit.

Mijn kweek met.....

Roodkuifkardinalen

In „Onze Vogels“ van november 1972 staat een artikeltje over het broeden met roodkuifkardinalen. Ik wilde hier graag mijn eigen bevindingen over schrijven. Met het bovengenoemd artikel zullen veel liefhebbers afschrikt worden, omdat het doet voorkomen dat het zeer moeilijk is om met deze vogels te kweken en ze bij andere exoten te houden. Mijn bevindingen zijn geheel anders. Ik heb een volière van 6 x 3 m, waarvan de helft overdekt is. De buitenvolière is met verschillende bomen en struiken beplant. De bevolking bestaat uit verschillende soorten exoten, in totaal 40 vogels, en op de grond lopen twee stellen dwergkwartels. Ongeveer 2 jaar geleden kocht ik van een bevriende vogelliefhebber een stel roodkuifkardinalen met een jonge; deze was ongeveer 3 maanden

oud. Ze zijn de volière ingegaan en ik heb niets van enige onverdraagzaamheid gemerkt. Alleen toen het jong volwassen was, kon het weleens kwaad van zich af bijten, en die heb ik toen weggedaan. Vorig jaar begonnen de kardinalen in het begin van de zomer te nestelen. Ze maakten achter elkaar zo'n 5 nesten op verschillende plaatsen. Eindelijk hadden ze hun plekje gevonden, boven in een dode struik. Ze legde 2 eitjes. Het nest was een ruw bouwsel, van voornamelijk stro en haren. Tijdens het broeden zijn de vogels wel erg schuw; bij het minste geluid komen ze van het nest, maar keren daarin even snel weer terug. De twee jongen die uitkwamen, werden op een voorbeeldige wijze grootgebracht. Ik heb weinig extra aan hun menu toegevoegd. Ik gaf ze alleen wat meelwor-

men en gekookt ei met geweekt brood als opfokvoer. Van een tweede nest kwam dat jaar niets meer. Dit jaar begon de nestbouw op dezelfde wijze, totdat ze uiteindelijk weer een nest hadden met drie eitjes. Ditmaal was het in een open bakje, dat aan de wand was opgehangen. Twee eitjes kwamen uit en de jongen groeiden snel. Op het moment dat ze in de veren zaten maar nog amper konden vliegen, kwamen ze er al uit; waarschijnlijk door het zeer mooie weer.

De jongen scharrelden wat over de grond tot ik ze niet meer zag. De ouders bleven wel voedsel zoeken en slepen en daardoor kon ik erachter komen waar de jongen zich bevonden. Het ene jong bleek bij de doffer van de diamantduifjes te zitten. Deze beschermde het jong helemaal en probeerde het zelfs te voeren. De doffer was steeds daar waar de jonge kardinaal ook was. Ter-

wijl het duifje vaak half op en naast het jong zat, werd het rustig door de oude kardinalen gevoerd. Het andere jong maakte het zowaar nog bonter. Ik vond het tussen de 12 eitjes en onder de broedende dwergkwartel. Ook dat jong werd gewoon door de kardinalen gevoerd, terwijl de kwartel rustig bleef broeden. Toen de kwarteleitjes uitkwamen en de jongen - 8 stuks - door de volière renden, werden ze steeds door de jonge kardinaal gevolgd. De kardinalen bleken het zelfs niet eens zo op die jonge kwartels te hebben; ze waren er wat bang van. Inmiddels vliegen de twee jonge kardinalen lustig door mijn volière, en er heeft zich nog nooit iets ernstigs voorgedaan. Ik hoop hiermee te hebben aangetoond dat het houden en kweken van roodkuifkardinalen ook op een andere manier mogelijk is.

G. Kooy

BELANGRIJKE MEDEDELINGEN

Aanvulling c.q. wijziging tentoonstellingswegwijzer

Plaats	Keuring + open	Zaal	Soort
Amerongen	20-12 20-22 dec.	Duivenlokaal	Afd.
Kloosterzande	9-11 9-11 nov.	De Groene Molen	Afd.
Reuver	28-11 1-2 dec.	De Koupman	Afd.
St. Willebrord	29-10 2-4 nov.	De Lanteern	Nat.
TT sekr. W. Jochems, Margrietstraat 28		St. Willebrord	
IJsselstein	22-11 23-25 nov.	De Schakel	Afd.
Helmondse Parkietensoc. uitsluitend parkieten			Nat.
Amsterdam	30-10 31/10-4 nov.	Jacobihal	Nat.
TT sekr. R. Visser, Pomonastraat 14		A'dam	
Driebergen	16-10 17-20 okt.	Van Heemstraschool	Nat.
Wanroy	31-10 2-4 nov.	Wanroy	Afd.
Hilversum	29-11 30/11-2 dec.	Hotel Jans	Afd.
Kockengen	9-10 nov.	Irene	Afd.
St. Oedenrode	23-25 nov.	Hotel De Beurs	Afd.
Naarden-Bussum	17-20 jan.	Buurthuis Kommin	Nat.
TT sekr. H. M. Mei, Dubelaarstraat 6		Naarden	
Rotterdam 5	20-11 22-25 nov.	Trefcentr. Gn. v. d. Heijdenstr.	Afd.
Nijverdal	21-11 21-24 nov.	Ons Gebouw	Reg.
2e Exloërmond	20-11 22-24 nov.	Tuin	Afd.
Tilburg 8	20-12 21/12-1 jan.	A. van Gelooven	Afd.
TT sekretariaten Distriktstentoonstellingen			
Overijssel	A. A. Otten, Zwiepseweg 133	te Lochem	
Limburg	G. Evers, Rijksweg Noord 66	te Swalmen	

SCHRIJFT U OOK IN VOOR UW DISTRICTSWEDSTRIJD

Overleden

H. Volkers, te Wapenveld; J. Koenen, Eindhoven; E. Ross, Aalsmeer; IJ. Brouwer, Lemer.

Nieuwe afdeling

Per 1 september mochten we als afdeling welkom heten B 22 Broek in Waterland distrikt Noord-Holland. Wij wensen ze erg veel succes.

Zo maar 'n tip

De afdeling Leerdam is in november 1971 opgericht en direkt aangesloten bij onze bond. Ze telt nu niet minder dan 100 leden. Dit resultaat is bereikt door het af en toe plaatsen van een simpele kleine advertentie in een regionaal en plaatselijk dagblad. Is dit voor andere afdelingen geen waardevolle tip?

DE VLAAMSE GAAI

door M. de Jong

Stellig heeft u weleens een wandeling gemaakt door een bos of een park en werd u opgeschrikt door een harde, rauwe, door-dringende kreet, zo iets als „schraaaaak” of „schrèèèèèèk”. Ongetwijfeld heeft u geprobeerd de voortbrenger van dit geschreeuw in de kijker te krijgen, maar dat valt door-gaans niet mee. De voortbrenger van dit ge-luid is namelijk een vogel die zich niet graag „blootgeeft”. Bent u toch boffer en krijgt u het dier wel te zien, dan blijkt het een Vlaamse gaai te zijn, een vogel ongeveer zo groot als het u allen welbekende kauwtje, een fam-ilielid van hem, maar in een uitermate fraai verpakje gestoken. Het roze domineert, want de gehele bovenzijde is namelijk grijs-achtig rood, terwijl de flanken meer wijnrood zijn. De wit met zwarte veertjes op de boven-kop zijn verlengd tot een kuif, die in opge-wonden toestand kan worden opgericht. De kin en de keel zijn wit, aan de zijkanten be-grensd door een brede, gitzwarte baardstreep. Het is net of vriend gaai is getooid met een forse knevel. Op de vleugels bevindt zich een opvallende spiegel, een prachtig patroon van zwart, donkerbruin, wit en helderblauw

met zwarte golflijntjes. De stuit is helder wit tijdens de vlucht steekt deze zeer duidelijk af tegen de bruinzwarte staart. (De redactie heeft mij verteld dat bij dit artikeltje een paar kleurenfoto's worden geplaatst. Zelf heb ik ze niet gezien, maar als u die plaatjes be-kijkt, ziet u wat een schoonheid deze kraai-achtige is!)

Albino

Het zal u ongetwijfeld bekend zijn, dat bij diverse vogelsoorten albino's voorkomen. Denkt u maar aan witte mussen, spreeuwen, kauwen, merels, enz. Van albinisme bij Vlaamse gaaien had ik nog nooit gehoord, en wie schetst dan ook mijn verbazing toen eind juni 1973 een kennis van mij uit ons dorp Nagele in de Noordoostpolder bij me kwam met de mededeling: „Ik heb een witte Vlaamse gaai gezien!” Hij legde precies uit waar de vogel, een nauwelijks vliegvlug exemplaar, zich ophield, en ik er de volgende morgen heen. Maar natuurlijk geen albino Vlaamse gaai. Een half uur heb ik lopen struinen en dikwijls klonk de kreet van een oude gaai, maar geen witte. Ik begon de moed op te

De

Ussel

Foto: Horst Müller

geven, tot het dier plotseling vlak voor me zat, een meter van de grond. Ik liep erheen, maar het beestje vloog niet weg. Nieuwsgierig zat net naar me te koekeloeren, en ik maar fotograferen. Nu heb ik ongeveer evenveel verstand van fotograferen als een koe van spruitjes plukken, natuurlijk geen flitser, en daarom is het resultaat – u ziet het hier – niet zo denderend. Op een gegeven moment aaide ik de jonge gaai over de kop, maar dat was nét iets te veel van het goede: de vogel ging ervandoor, een meter of vijf. Ik dacht: nou, die redt het wel, te meer omdat nu ook de oude vogels luid krijsend acte de présence gaven. Ik weg! Een week later, op een zondagmorgen, een vader, een moeder en het nodige kroost bij mijn voordeur. Wat hadden ze bij zich? Precies, een jonge Vlaamse gaai. Gepakt op de plek waar ik hem had vereeuwigd. Wat doe je? Ik nam het beest aan en beloofde er goed voor te zorgen. Ik ging namelijk van de veronderstelling uit dat een gaai een kraaiachtige is. Die vreet alles, dus geen moeilijkheden. Mis evenwel! Een vriend van mij uit Emmeloord wist echter beter. „Ben je helemaal bel...? Dat beest moet vlees hebben en...” Ik wist niet hoe vlug ik de vogel over moest doen, en in de volière tiert de gaai momenteel welig...! Sorry, mensen! Even stilte...

Terwijl ik dit artikeltje zit te schrijven, gaat de telefoon. Ik verneem het droeve bericht dat **Garrulus glandarius (alba)** tóch de geest heeft gegeven. Jammer, maar het heeft zo moeten zijn.

Foto: H. Schrempf

Namen

Zojuist vermeldde ik al even de „zondagse” naam van de gaai, **Garrulus glanderius**. De eerste naam betekent zoveel als „de babbelse, de praatgrage”, wat kennelijk slaat op het feit dat gaaien graag „aan het woord zijn”. De tweede naam wil zeggen „tot de eikel behorend, bijvoorbeeld eikelzoeker”. Dat laatste duidt erop dat gaaien graag een eikel verschalken, maar ik kom straks terug op het voedsel. De Vlaamse gaai heeft echter nog heel wat meer bij- en streeknamen: eikel-aakster, Spaanse ekster, krijtekster, merklouw, merkol, meerkol, markolf, markol, marrikol en markolf. Volgens „De Nederlandsche Vogels” noemt men hem in Limburg martkolf, merkof en merkoef, in de Baronie broekanneke of broekhanneke en in Friesland houtekster, wâlekster of wâlakster, wâld-ekster of -akster, markloper en marklover. Vaak is het zo dat men de populariteit van een vogel kan afmeten naar het aantal bijnamen, maar ik geloof niet dat men bij een gaai kan spreken van „populair”. Dat is niet zo verwonderlijk, want evenals de overige leden van de kraaienfamilie is onze roze vriend een alleseter. Jammer genoeg stelt hij zich niet tevreden met vruchten, bessen, wormen, spinnen, insecten, muizen en tafelafval, maar vergriipt hij zich ook dikwijls aan jonge vogels en eieren. Hij maakt er een sport van door de struiken te sluipen en daar de huishoudens van de kleine zangertjes te plunderen en te ruïneren. En het zijn niet alleen kale nestjongen die naar de gaaiemaag verhuizen. Men heeft waargenomen dat hij reeds vliegvlugge jonge merels greep en deze in de snavel meetorstte.

U kunt zich wel indenken dat zulks hem een slechte naam heeft bezorgd. Allen, wie het belang van de vogelstand ter harte gaat, hebben een broetje dood aan deze stiekeme struikrover, en daarom wordt hij dan ook van alle kanten belaagd. Maar desondanks dunnen de gelederen toch niet merkbaar uit; over het algemeen zijn de gaaien véél te pienter zich te laten benaderen. Daar zijn het nu eenmaal kraaiachtigen voor.

De eerlijkheid gebiedt mij echter ook een ander geluid te laten horen: twee vrienden van mij hebben jaren geleden eens gepost bij een nest met jonge gaaien en zij wisten me te vertellen dat de oude vogels niet één keer met een jonge vogel aan kwamen draven (figuurlijk uiteraard), maar steeds met grote insecten en rupsen. Waarvan akte!

Nest en eieren

Het nest van de Vlaamse gaai kan men aantreffen in allerlei geboomte en op zeer verschillende hoogten. Niet altijd kiezen ze een boom als nestplaats, want om een voor-

beeld te noemen: Rinke Tolman maakt melding van een broedgeval te Soest in een lantaarn, waarvan een ruit verwijderd was en niet vervangen door een nieuwe. (**Wat leeft en groeit**, deeltje 9.) Slechts zeer zelden vindt men een nest op de grond of in een holle boom.

Beide ouders bouwen aan de toekomstige kinderkamer, die wordt vervaardigd van takjes en twijgjes, vermengd met wat aarde. De kom wordt gevoerd met fijner materiaal, bijvoorbeeld worteldraadjes en/of paardehaar. Veelal bestaat een legsel uit vijf tot zeven eieren, hoewel grotere aantallen zijn gevonden. De schalen zijn dofgroen en bezaaid met grijsbruine vlekjes, die soms aan het eind een kransje vormen. Hier komt ook weleens een donker „adertje” voor. Sporadisch treft men niet of nauwelijks gevlekte exemplaren aan, hetgeen eveneens geldt voor erythristische en cyanistische. (Als de redactie het goedvindt, wil ik te zijner tijd weleens een artikeltje schrijven over deze eischaakleuren). Het broeden geschiedt door het vrouwtje en duurt ongeveer zestien dagen. De jongen verlaten hun wieg als ze drie weken oud zijn.

Schuw

Gaaien zijn schuw. U moet er voor de aardigheid eens op letten als een stelletje van plan is een open plek in het bos over te steken. Dat heeft heel wat voeten in de aarde. Ten slotte waagt er eentje de sprong en kort daarna wordt hij door de andere – één voor één – gevolgd.

De vleugels zijn kort en afgerond. Hoewel de vogels met korte wickslagen vliegen, is de vlucht toch tamelijk gebrekkig en traag. Als ze worden opgeschrikt, kunnen ze echter verrassend snelle wendingen maken.

Buiten de broedtijd maken ze tussen de struiken en in het geboomte een herrie van jewelste. Ook kunnen ze een heel aardig liedje ten beste geven als ze het op hun heupen krijgen, bijvoorbeeld als ze „in the mood for love” zijn. Maar altijd bestaat het gekwinkeleer voor ten minste 99% uit imitaties, want iets of iemand nabootsen kunnen ze als de beste. In de periode dat de gaaien broeden, hoort men ze vrijwel niet. Ze spelen dan stommetje, wat wel zo veilig voor ze is. Vlaamse gaaien hebben de gewoonte voorraden aan te leggen. Grote aantallen eikels en dergelijke worden verstopt en bewaard voor eventuele „magere jaren”. In veel gevallen „vergeten” de vogels echter de bergplaatsen. Ook laten ze weleens zo'n glimpende vrucht uit de forse snep vallen, en op deze manier treden ze op als bosbouwers, waar wel niemand bezwaar tegen zal hebben. Dat is dus een winstpuntje voor deze prachtige dieren.

door C. E. van Berkel

LORI'S

met foto's van A. van den Nieuwenhuizen

In het novembernummer van de jaargang 1972 heb ik u over een tweetal kweekresultaten met lori's kunnen vertellen. Het betrof de Forsten's en de Molukkenlori.

Zonder dat er een kweekresultaat aanleiding toe heeft gegeven, wil ik gaarne ook nu weer een tweetal lori's wat meer in uw belangstelling trachten te plaatsen.

Het lijkt mij vooral voor de liefhebbers van grote parkieten bijzonder interessant om het ook eens met deze vogelsoorten te proberen. Ik weet wel, de lori's vragen een geheel andere benadering, vooral wat betreft de voeding. Wanneer we de juiste voeding geven – honing, insecten, zachte, zoete vruchten – dan veroorzaakt het onderhoud van hun verblijven bovendien meer werk. De ontlasting die ze afgeven is vloeibaar en de hoeveelheid is vrij groot. Om die reden wordt dan ook nog weleens getracht om de lori's aan zaad te wennen. Dat is overigens NIET JUIST. We moeten bij de voeding rekening houden met hun speciale behoeften. De snavel van de lori's is iets anders gebouwd dan die van de overige kromsnaveligen. De vijlkerven, die kenmerkend zijn voor de zaadeters, ontbreken, terwijl ook hun maag niet op alleen hard voer is ingesteld. Wel is het toelaatbaar om wat zaden als BIJVOER te geven.

Baden doen ze erg graag, en het dagelijks verstrekken van fris badwater in een ondiepe badschotel is vereist.

In het algemeen kunnen we stellen dat de lori's ons klimaat goed kunnen hebben en zeer gehard zijn. Alleen tijdens erg strenge, aanhoudende vorst is enige bijverwarming noodzakelijk. Ze zullen per paar apart in ruime vluchten moeten worden gehuisvest, waarin ook enige beschutting voor ze is.

Tenslotte mogen we zeggen dat lori's bijzonder prettige vogels zijn, die vrij gemak-

kelijk tam worden en betrouwbaar met hun verzorger kunnen omgaan. Ze zijn erg actief en wat hun luidruchtigheid betreft, kunnen we zeggen dat dit bijzonder meevalt.

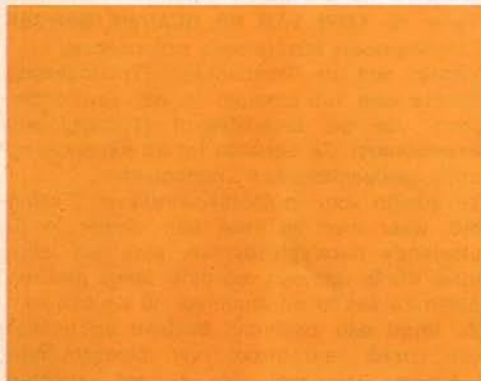
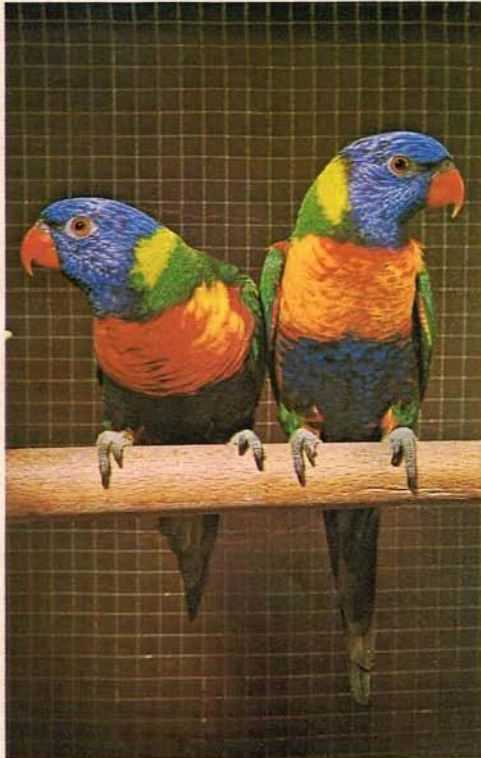
Tenslotte dient nog wel te worden opgemerkt dat het geen vogels zijn die in een kooi in de kamer mogen worden gehuisvest. Hun gehele instelling vereist een ruim buitenverblijf. Van de twee soorten die in dit artikel aan bod komen, zullen we als eerste de meest bekende en ook meest kleurrijke nemen, te weten de **LORI VAN DE BLAUWE BERGEN** (*Trichoglossus haematodus moluccanus*).

Samen met de Roodneklori (*Trichoglossus haematodus rubritorquis*) is het een ondersoort van de Bloedvleklori (*Trichoglossus haematodus*). Ze behoren tot de penseeltonglori's, geslachtengroep *Trichoglossini*.

Ze komen voor in Oost-Australië en Tasmarië, waar men ze vaak kan vinden in de bloeiende eucalyptusbomen. Met hun lange tong, die is voorzien van fijne, lange papillen, halen ze nectar en stuifmeel uit de bloemen. Ze leven een zwervend bestaan en trekken van streek naar streek, van bloesem naar bloesem. Daarnaast eten ze ook vruchten, wat door de fruitkwekers nu niet bepaald als prettig wordt ervaren.

Man en pop zijn nauwelijks te onderscheiden, wat het samenstellen van een kweekpaar zeer bemoeilijkt. De broedtijd valt van oktober tot januari, met meerdere broedsels van twee eieren per jaar.

Er zijn in de volières regelmatig broedresultaten mee behaald. Ze verlangen een broedhok van 25 x 25 cm bodemoppervlak, hoogte 35 cm en een invlieggat van 8 cm middellijn. De pop broedt 24–26 dagen. Bij het uitkomen hebben de jongen dan witte donsveren, die na ongeveer 10 dagen verwisseld worden door de grijze donsdekveren. Na ruim 60 dagen verlaten ze het nest.

Ons tweede betreft de

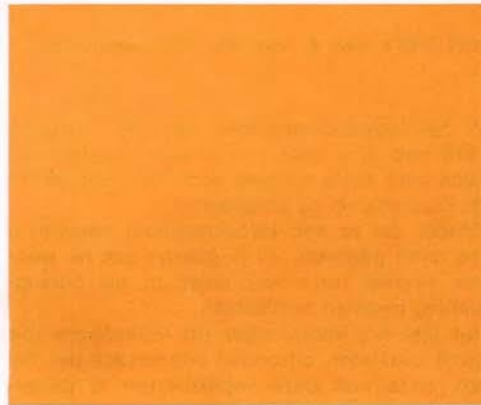
RODE LORI (*Eos bornea bornea*).

Ze komen voor op de Molukken. Er zijn drie lokale rassen, te weten *Eos bornea rotschildi* van Ceram, *Eos bornea bernsteini* van de Kei-eilanden en *Eos bornea cyanonothus* van Boeroe.

Sedert 1751 zijn de rode lori's al bekend, en hoewel de laatste jaren betrekkelijk zelden van import sprake is, zijn er toch al meerdere kweekresultaten in de volières bekend.

Ook bij deze soort is het moeilijk een kweekpaar samen te stellen, gezien de volkomen uiterlijke gelijkheid van man en pop. Voor het overige geldt wat hiervoor bij de lori van de Blauwe Bergen is geschreven.

Het is wellicht interessant te vermelden dat er naast de normale kweekresultaten ook verschillende bastaarden zijn gekweekt uit man rode lori maal pop lori van de Blauwe Bergen. Ook verschillende andere bastaarden zijn bekend, waarbij in de meeste gevallen de pop lori van de Blauwe Bergen deel uitmaakte van het paar. Toch zou ik niemand aanraden dergelijke pogingen te herhalen. We weten nu dat het kan, en daarmee moet deze kous maar af zijn. Het heeft veel meer zin om ook in gevangenschap het voortbestaan van de zuivere soort te verzekeren. Dit schenkt mijns inziens ook veel meer voldoening.

Ussel

De

J. Foederer

ERVARINGS- KRABBELS

KWEEK HOMOZYGOOT

Groene opaal

Foto: W. D. H. Spijker

Ik kocht enkele jaren geleden een groen opaal man en een blauw split opaal pop, daar ik blauw en groenopaal zo mooi vond. Ik had dus theoretisch kans op 50% blauw of groen opaal uit dat koppel te kweken. Mijn teleurstelling was groot toen uit de kweek met dat koppel bleek dat de groen opaal man passepartout en nog pastel verervend was. Ook de roodfactor kwam nog in de jongen tot uiting. Van de 10 jongen die ik kweekte was slechts één groen opaal man en één blauw opaal pop. De rest was zilverbruin opaal, agaatpastel opaal, bruin pastel en groen. Maar wat eigenlijk nog erger was, de enige groen opaal man die ik gekweekt had zou ook weer passepartout en pastelverervend kunnen zijn. Dit kon ik niet constateren dan alleen door er verder mee te kweken. Ook begonnen deze opalen in de rui hun pennen op te steken en konden ze bijna niet meer vliegen. Over deze defectfactor in de groen opaal serie had ik toen nog nooit iets gelezen, en die moest toch al jaren bij de opaalkwekers bekend zijn geweest. Waarom ons niet voorgelicht? Ondertussen heb ik wel ondervonden dat deze defectfactor het sterkst in de groenserie tot uiting komt. Door de ivoorfactor erin te kweken, lijkt het iets beter. In de agaten heeft men weinig last van deze defectfactor.

Een collega zag graag zilverbruin ino's en kocht voor „de luttele prijs” van f 150,- een zilverbruine ino man en een bruin split ino pop. Hoe groot was zijn teleurstelling toen er slechts één bruine ino man verscheen, de rest was isabel, isabelpastel en bruin. Hoe jammer, hij zag zo graag zilverbruine ino's! En wat ook in dit geval weer erg was, de bruine ino man die hij gekweekt had, kon ook weer isabel en pastelverervend zijn. Dus maar weer vooraan beginnen en een andere

man aanschaffen. Zo kan het jaren duren eer hij zijn geliefde kleur fokzuiver heeft. Ik geloof dat we op deze wijze beslist de verkeerde weg inslaan. **WE MOETEN TRachten ZO VEEL MOGELIJK FOKZUIVERE VOGELS TE KWEKEN.**

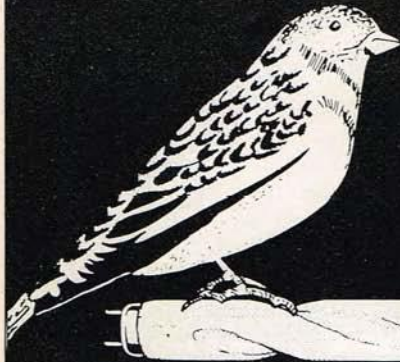
Ook kweekt bijna iedereen met te veel kleurslagen; we zouden ons veel meer moeten specialiseren. Er zijn toch al zoveel facetten waar we op moeten letten om een topper te kweken, zoals conditie, kleur, grootte, type, streping, intensief, schimmel **EN VOORAL HOMOZYGOOT.**

Ook wordt de pastelfactor door vele kwekers te pas en te onpas ingekweekt. Zo was ik eens bij een kweker die oranjerood agaat pastel ivoor opalen kweekte. Ik vroeg hem waarom hij de pastelfactor in zijn zo mooie oranjerood agaat ivoor opalen gekweekt had. Hij zei dat door de pastelfactor het precies oranjerood ivoor vetstof vogels werden, en die vond hij zo mooi. Ik merkte op dat hij dan beter oranjerood ivoor vetstof kon gaan houden in plaats van de pastelfactor in zijn mooie oranjerood agaat ivoor opalen te misbruiken.

Verheugend is in dit verband dat in ons nieuwe vraagprogramma de pastel in alle agaat en bruin opalen niet meer gevraagd wordt. En dat, ook zeer terecht, in de isabellen geen opaal meer wordt gevraagd. Er blijft immers niets van het isabeleffect over door die opaalfactor. Het worden precies vetstofvogels, en die hebben we al.

Proberen we toch om alleen homozygote vogels te kweken. Als we groen willen, dan ook groen en geen split agaat. Als we agaat opaal willen, dan geen split isabel of pastelverervend, etc. etc.

KWEEK TOCH ZO VEEL MOGELIJK FOKZUIVER!

ZONLICHT

UIT UW STOPKONTAKT
DAT IS ...

TRUE-LITE

voor gelukkige vogels

De enige – gepatenteerde – buislamp met het volledige zonnespectrum incl. het heilzame ultra-violet. Onontbeerlijk voor de vitaliteit van Uw vogels. TRUE-LITE past in normale balkarmaturen van 15, 20, 30 en 40 W.

Vraag inlichtingen bij de dierenhandel of de importeur:
HARTEVELD HOOS & HEIJERMANS B.V.
Mathenesserlaan 299 - Rotterdam - Tel. (010) 23 58 35

ORNISA

Fabriekstraat 6 - Tilburg (Centrum)

WEET U dat wij ook **ZATERDAGS** en **ZONDAGVOORMIDDAG** geopend zijn?

Wij kopen: alle soorten **Australische Prachtvinken**, **Parkieten**, **kanaries** enz. enz.

Tel: 013 - 42 22 93 - 42 25 04

"VERAKA"

Specialiteit in tentoonstellingskooien voor pelsdieren, pluimvee en vogels - Voorfronten in alle maten - Tevens opvouwbare kooien voor honden, katten, duiven, papegaaien etc.

Bondskooien - Hooiruiven - Voerbakjes

Alles gepuntlast - 100% service.

"VERAKA"

Markstraat 17 - Telefoon 01693 - 1448
Terheijden N.Br.

Wij hebben regelmatig voorradig duizenden tropische vogels
Pracht vinken - Parkieten
Duiven - Kanaries - Papegaaien
Grote Parkieten

Wij importeren „Quiko”, spec. Opfok en Conditievoer voor alle vogels!

Vogelhandel „**BENNY SLAGERS**”

Dorpsstraat 79 - Enter (Ov.)
Telef. 05478 - 682

's Zondags tot 2 uur.

DE HOLLANDSE FRISÉ- KANARIE I

Geschiedenis en algemeen

Met het artikel over de Fife kanarie is dan voorlopig een eind gekomen aan de beschrijving van de gladbevederde postuurkanaries. In dit en de volgende artikelen zullen de gefriseerde kanaries (kanaries met gekrulde veren) besproken gaan worden.

Om te beginnen wordt de Hollandse Frisé behandeld. Dit gebeurt niet zonder reden, want volgens de geschiedkundige ontwikkelingslijn van alle gefriseerde kanaries is deze variëteit (ras) het eerst ontstaan.

Ik moet zeggen dat in feite, met betrekking tot de geschiedkundige beschrijving van de gefriseerde kanaries, niet erg veel (en dus niets bepaald vaststaand) vermeld is geworden. Het is dan ook niet erg verwonderlijk, dat er nogal verschillende tegenstellingen bestaan over het ontstaan en de ontwikkelingslijn van deze gefriseerde kanaries.

In deze, en de nog volgende beschrijvingen, wil ik een zo goed mogelijk verantwoorde ontwikkeling (dus óók het ontstaan) van de frisé-kanaries weergeven. Met dit te doen, wil ik vooraf stellen, dat het niet in mijn bedoeling ligt om iets speciaals na te streven. Ik wil alleen proberen aan te tonen, aan de hand van de beschikbare gegevens, hóé het ontstaan en de ontwikkelingslijn in feite naar mijn mening en overtuiging zijn geschied. Persoonlijk belang telt hier in het geheel niet mee; ik doe dit alleen in het belang van de liefhebberij. Zó, na dit praatje, dat naar ik hoop voldoende uitleg heeft verschaft, zal ik me verder tot de beschrijving van de Hollandse Frisé (nu nog: Noordhollandse Frisé) beperken.

Ondanks het feit, dat we nergens een directe en juiste beschrijving (dus niet in één boekwerk) kunnen vinden over waar en wanneer nu de eerste krulveerkanaries ontstaan zijn, kunnen we toch wel met tamelijk grote ze-

kerheid aannemen, dat de eerste van dergelijke kanaries aan het begin van de 19e eeuw (dus rond 1800) in Nederland ontstaan zijn. Dit gebeurde volgens mijn mening niet bewust, maar kan aangemerkt worden als een spontane mutatie. Het klinkt de liefhebbers van gefriseerde kanaries misschien wel wat vreemd in de oren, maar de eerste kanaries met gekrulde veren werden ontdekt tussen doodnormale zangkanaries. Hoewel, deze zangkanaries konden bestempeld worden als de oudhollandse kanaries, dit dus in tegenstelling tot de Harzer-kanaries, die over het algemeen groter waren dan andere zangkanaries die toentertijd gehouden en gekweekt werden. Bovendien kunnen we ook nog aannemen, dat deze oudhollandse kanaries overwegend GEEL van kleur waren; wat hen ook nog eens onderscheidde van de andere. Het spreekt al voor zichzelf, dat men zich met het houden en de kweek van deze vogels alleen in Holland bezighield. M.a.w. het waren de mensen uit Holland die een aparte zangvogel hadden weten te creëren. Heden ten dage vinden we nog sporen van deze oudhollandse kanarie het meest terug bij de Mechelse kanarie (ofwel: Waterslager), want deze vogel lijkt nog het meest op de eerstgenoemde. Daarnaast bezitten de Belgische Bult en de Hollandse Frisé tamelijk veel oudhollands „bloed”, terwijl er ook nog aanwijzingen zijn dat rassen als de Lancashire en Yorkshire kanarie sporen van hem in zich meedragen.

Kunnen we zeggen dat de Mechelse kanarie in feite een voortzetting is van de oudhollandse kanarie, dan kunnen we met recht zeggen, dat de Hollandse Frisé in feite dit ook is, alleen in een andere uiting. Hoe dan ook, de oudhollandse kanarie zoals hij vroeger is geweest, bestaat niet meer want hij is in andere rassen opgegaan.

Foto: W. D. H. Spijker

Zoals gezegd, zullen de gefriseerde kanaries niet anders zijn ontstaan dan op een spontane wijze (mutatie). Plotseling verschenen tussen de kanaries (vermoedelijk van één kweker) opeens exemplaren die min of meer gekrulde veren bezaten. Natuurlijk heeft zo iets verwondering opgewekt, en het laat zich dan ook raden dat er geprobeerd zou worden om de krulveren veelvuldiger te voorschijn te roepen.

Het is niet meer dan logisch om te veronderstellen dat de eerste kanaries met gekrulde veren aan elkaar werden gepaard om zó een verbetering trachten te bewerkstelligen van de krulling der veren.

Dat hetgeen juist is wat men méér dan 170 jaren geleden heeft uitgeprobeerd heeft zich duidelijk bewezen. Máár... we blijven dan wel nog zitten met de grote vraag van **hóé** zal het nu eigenlijk gekomen zijn **dat** een dergelijke krulling in feite is opgetreden.

Laat ik even vooropstellen, dat wanneer er geen kanaries meer zouden zijn met gekrulde veren (gelukkig bestaat er nog geen vrees hiertoe) het beslist geen sinecure zou zijn om weer aan dergelijke vogels te geraken. Zonder de hulp van Moeder Natuur (dus een mutatie) zou dit wel vrij onmogelijk zijn. Dit is zeker. Edoch, we zouden natuurlijk wel in een bepaalde richting kunnen gaan kweken, en dan hopen dat de natuur ons welgevallig zou zijn.

Zo iets, als hierboven bedoeld, zal stellig het geval zijn geweest toen de eerste gekrulde veren zijn verschenen. Dus konkluderend, zal er zonder te weten in een bepaalde richting gekweekt zijn geworden en heeft de natuur het werk zozegzegd afgerond.

We weten nu al **welke** vogels de voorouders waren van de eerste gefriseerden, namelijk de oudhollandse kanaries. Dit waren grote vogels, die zich naast een hoofdzakelijk GELE bevedering ook al onderscheidde door een andere zang dan men van de Harzer kanaries kende. Dit feit op zichzelf kwam en komt nog altijd de nodige eer toe.

Naast de hooggele (intensief) en strogele (schimmel) exemplaren zullen ook toentertijd al tussenfaktorigen zijn voorgekomen. We zullen de laatstgenoemden echter met rust laten, en eens kijken naar de twee uiterste factoren (de intensief- en de schimmelfactor in optima forma). Er moet dus gekeken worden **welke** factor nu verantwoordelijk zal zijn geweest voor het laten ontstaan van een krulbevedering.

De intensiefactor zorgt (zoals algemeen bekend is) voor een **korte** en glad aansluitende bevedering die zuiver van kleur is. Deze factor kan in feite niet **de** verantwoordelijke zijn geweest die voor een krulling zorgde. Blijft dus over de schimmelfactor. De schimmelfactor zorgt immers voor een langere bevedering; hij verdoezelt wel de kleur, maar hij geeft toch een betere bescherming (o.a. weersinvloed die nadelig kan zijn), terwijl hij daarnaast bij een vogel een forsere indruk doet wekken. Vooral onder de postuurkanarieliefhebbers is het algemeen bekend dat een **schimmel x schimmel** nakomelingen zal geven die een nóg langere bevedering zullen bezitten dan hun ouders (hier zijn natuurlijk gevaren aan verbonden, maar met postuurkanaries is het vaak nodig dat men dit doet). Het laatste slaat dan op het feit dat men niet ongestraft met schimmel x schimmel paringen gedurende generaties kan blijven doorgaan, gelijk welke variëteiten (rassen) van kanaries men ook kweekt. Zie hierover het artikel van de Norwich kanarie in „Onze Vogels“ dec. 1972/jan. 1973, waarin over „lumps“ wordt gesproken.

Met schimmel x schimmel te paren zal men beslist geen gekrulde-veren kanaries (gefriseerden) weten te kweken, **ondanks** dat men een lange tot zéér lange bevedering zal weten te verwezenlijken. Dit geldt dan net zo goed voor nu als dat het vroeger het geval is geweest. Blijft dus over de konklusie dat men vroeger denkelijk zwaar bevederde vogels heeft gekweekt waarbij een spontane mutatie is opgetreden, waardoor de veren zich gingen krullen! Dat het laatste zeker het geval is geweest (dus dat Moeder Natuur heeft geholpen), blijkt uit het feit dat een vogel met een krulbevedering deze in zijn nakomelingen weerspiegeld zal zien (al kunnen de gradaties der krulling natuurlijk wel variëren). Glad bevederd x gekruld bevederd,

of omgekeerd, zal dan ook altijd nakomelingen geven die in meerdere of mindere mate een krulling der veren bezitten. Vaak zal de faktor voor krulling der veren zich zelfs nog na vele generaties doen gelden tussen glad bevederden, wanneer er slechts eenmaal gebruik is gemaakt van een gefriseerde kanarie! Met de allereerste gekrulde kanaries aan elkaar te laten paren, zal men de verantwoordelijke faktor die voor de krulling zorgde alleen maar in werking hebben kunnen verstevigen. Een bewuste teeltkeuze (selektie) heeft er dan ook voor gezorgd dat al gauw beter en meer uitvoerig gekrulde veren verschenen, terwijl dus ook nog de faktor hiervoor verstevigd werd.

Eér men gefriseerde kanaries zal hebben gehad die op de vogels leken zoals we ze vandaag de dag kennen, zullen zeker wel enige jaren voorbij zijn gegaan.

Dat de moeite die de toenmalige kwekers zich hebben getroost niet voor niets is geweest is door de loop der tijden wel bewezen. De nieuw ontstane en vermenigvuldigde variëteit viel zó bij de liefhebbers van kanaries in de smaak, het was immers een novum(!), dat ze tot ver over de landgrenzen bekend raakten en zich ook dáár op een grote populariteit konden verheugen. Het valt niet zwaar te raden, dat deze gekrulde kanaries al direkt de naam toebedeeld kregen van Hollandse kanaries. Ter illustratie van het laatste wil ik nog zeggen dat deze vogels in het Frans de naam kregen van „Serin Hollandais“, in het Engels heetten ze „Dutch Frill“ en in het Duits hadden ze de naam van „Holländer“ gekregen.

Naast de oudhollandse kanaries waren er nu de nieuwhollandse kanaries opgedoken en het moet gezegd worden dat de laatsten de eersten ver in populariteit gingen overtreffen. Wel moet ook gezegd worden dat nieuw-gekreëerde Hollandse kanaries (de gefriseerden of gekrulden dus) in hun feitelijke ontstaangebied nooit die populariteit en aanhang hebben gekend als in het buitenland (België, Frankrijk, Zwitserland, Oostenrijk, Italië en ook wel in Duitsland) het geval is geweest en ook nog wel altijd het geval is. Hierom is het dan ook, dat er wel eens getwijfeld wordt of het wel zó is dat de gefriseerde kanaries hun oorsprong in Holland (Nederland) hebben gehad. Volgens mijn overtuiging hoeft hieraan echter geen twijfel te bestaan.

Door de populariteit van de gekrulde of gefriseerde kanaries (de naam van **frisé-kanaries** werd hun pas een tiental jaren ná hun ontstaan toegekend) werden de oudhollandse kanaries naar het achterplan verdrongen; de gekrulden hadden hun plaats ingenomen en zij werden nu **de** Hollandse kanaries.

Wanneer uw vogel ziek is...

Gecolina-K3

Een succesvolle kuur ter bestrijding van darmstoornissen, coccidiose, parathypus, cholera en pullorum.

Ziekteverschijnselen zijn: mager worden, dunne afgang, lusteloosheid en roodbuikigheid (z.g. Belgische ziekte).

Ook de sluimerende ziekten die men niet bemerkt, maar waardoor uw vogels niet in konditie komen, worden door een Gecolina-K3 kuur bestreden.

Voor kanaries, parkieten, vinken, puffers en alle andere in- en uitheemse vogels.

geco

postbus 7 Raalte

Vraagt gratis folder

GEZA SEPT

Voorkomt en geneest virusziekten en infecties.

Een goedkoop en afdoend middel dat eenvoudig toegepast kan worden:

enige druppels aan het drinkwater toevoegen is voldoende.

Populierstraat 121-123
Tel. 070-323930; Den Haag

**W. ROUPPE
VAN DER VOORT**

Bird specialist

Vrijblijvend kunnen wij u aanbieden alle soorten kanaries, Australische prachtvinken, Afrikaanse vinken, Zuidamerikaanse vinken, alle soorten parkietachtigen, diverse soorten toucans, siereendjes, kwartels, flamingo's, zwanen, papegaaien, ara's, enz. enz. Steeds duizenden vogels in voorraad.

Wij vragen te koop: alle soorten sier- en watervogels.

BLANKESTIJN'S VOGELHANDEL

Dahliastraat 39 - Veenendaal - Telefoon 08385 - 12367

Santalina weer terug van weggeweest

Een succesvolle kuur ter bestrijding van darmstoornissen, coccidiose, parathypus, cholera en pullorum.

Ziekteverschijnselen zijn: mager worden, dunne afgang, lusteloosheid en roodbuikigheid (z.g. Belgische ziekte).

geco postbus 7 Raalte

NEVEX

Onlangs heeft Edelchemie Panheel van het Min. van Volksgezondheid en milieuhygiëne de toelating verkregen van een nieuw insektendodend middel, "NEVEX". Het betreft een plantaardige stof, pyrethrinen, verkregen uit een chrysantheensoort. Het is voor mens en dier het minst schadelijke middel. De stof veroorzaakt een langdurig aanhoudende verdooving van de insecten die er tenslotte aan doodgaan. De toelating gaat zelfs zo ver dat de stof gebruikt mag worden voor het bespuiten van dieren.

Wat lezers schrijven Welke prijs krijgt u voor uw vogels??

H. A. van Lankveld, Goirle

Toen ik een paar weken geleden, bij de gratie van het koudere weer, in de gelegenheid was een aantal van mijn jonge vogels te verkopen aan een handelaar, ontving ik de volgende prijzen:

Gele popkanaries	f 2,50 p.st.
Gele mankanaries	f 7,— p.st.
Grijze zebra vinken	f 4,50 p.p.
Diamantduifjes	f 9,— p.p.

Tijdens het daaropvolgende weekend bladerde ik „Onze Vogels” eens door. Uit de advertenties van de vogelhandelaren bleek mij toen dat zij **dezelfde jonge vogels** weer verkopen voor de volgende prijzen:

Gele popkanaries	f 10,— p.st.
Gele mankanaries	f 17,50 p.st.
Grijze zebra vinken	f 9,— p.p.
Diamantduifjes	f 17,50 p.p.

Ik realiseerde me toen dat ik voor mijn vogels een slechte prijs had gemaakt. Nou ja „gemaakt”? Er valt voor ons (nog) weinig prijs te maken! Zo kort na een hitteperiode, na de vakantie en na het broedseizoen komt de handel op gang met een zeer groot aanbod. Elke kweker is blij dat hij dan een aantal jonge vogels kwijt kan. De handelaar noemt een prijs en je bent vrij om je vogels tegen die prijs te leveren of ze thuis nog langer te laten rondvliegen. Even goeie vrienden!

Het aanbod is zo groot dat de handelaar binnen een paar uur al "vol" zit! Begrijpelijk dat de prijzen dan niet hoog zijn.

En toch... meen ik dat wij geen genoegen moeten nemen met TE LAGE prijzen. Kijk, geen enkele kweker maakt er bezwaar tegen dat een handelaar b.v. een roodkuifkardinaal koopt voor f 10,— en hem vervolgens verkoopt voor f 22,50. Hij moet die vogels weken, misschien wel maanden voeren, hij moet rekening houden met sterfte, enz.

Maar... dit verhaal gaat niet op voor die vogels die in zeer grote aantallen gekweekt worden en die de handelaar binnen 1 of 2 dagen na aankoop alweer verkocht heeft, (kanaries, zebra vinken, diamantduifjes, parkieten, japanse meeuwen, enz.). Het voederverbruik en de sterfte zijn dan minimaal en ook de transportkosten vormen slechts een luttel bedrag per vogel.

Acht jaar geleden bracht een jonge kanarieman al f 5,— of f 6,— op. Sindsdien zijn alle prijzen (ook het voer) met **tientallen procenten** gestegen. Waarom niet de prijzen van de vogels?

Omdat wij in een TE ongunstige positie verkeren om op die prijs invloed te kunnen uitoefenen?

Veel kwekers ervaren het als onbillijk dat zij hun vogels na het broedseizoen voor een habbekrats moeten verkopen.

Zijn er mogelijkheden tot verbetering? Overleg met de handel? Kan de N.B.v.V. iets voor ons doen? Heeft U suggesties? Laat eens horen!

M. de Jong

ORNITHOLOGISCHE BIJZONDERHEDEN

Bij Rutten in de Noordoostpolder werd eind april een dode **stormmeeuw** gevonden met een ring om een van de poten. De inscriptie luidde: „Matsalu U.30. 486”. De gegevens zijn doorgestuurd naar het Vogeltrekstation te Arnhem en midden juni kreeg ik bericht terug dat de meeuw als nestjong is geringd in het Staatsnatuurreserveaat Matsalu bij Laekarahu in Estland (52.48 graden noorderbreedte en 23.27 graden oosterlengte) op 20 juni 1972. De vogel heeft in zijn korte leventje wél een lange reis afgelegd.

Nu we het toch over stormmeeuwen hebben: in de Noordoostpolder heeft een paartje **stormmeeuwen** het gepresteerd om drie jaar achtereen op dezelfde kavel een drietal jongen groot te brengen. Doorgaans broeden deze vogels in paren of kleine kolonies te midden van andere meeuwen of sterns. Dit paartje schijnt het in onze onvolprezen polder zó naar de zin te hebben, dat het jaar op jaar terugkeert.

Er gebeuren meer „rare” dingen in onze N.O.P. Aan de Uiterdijkenweg heeft een **scholekster** drie eieren uitgebroed. De oude vogels gingen met hun kroost foerageren op het erf van een boerderij, waar een van de volwassen scholeksters verward raakte in een over de aardbeien gespannen net. De vogel droeg een ring met inscriptie „British Museum London SW - S 20.620”. Deze scholekster is dus geringd in Engeland en broedde in de Noordoostpolder. De juiste gege-

vens heb ik tot nu toe nog niet terugontvangen. Een dag of veertien heeft men een paartje **scholeksters** gadeslagen, dat zijn jongen op een bijzondere manier voerde. Zowel pa als ma strandkievit zocht wormen en als ze drie of vier van die kronkelaars dwars in de forse snavel hadden, liepen ze naar een van de jongen en lieten de wormen een voor een vallen, zodat het jong ze kon oppikken. Misschien is dit iets heel gewoons, maar persoonlijk heb ik dit nog nooit gezien. Wie wel?

De kranten maken de laatste tijd nogal gewag van waarnemingen van **Cetti's zangers** in ons land. Deze zangertjes, die domicilie hebben in Zuid-Europa, Noordwest-Afrika en Zuidwest-Azië, breiden kennelijk hun woongebied hoe langer hoe meer noordwaarts uit. In 1964 hebben ze voor het eerst in België gebroed, waar ze dan ook geboekstaafd staan als „toevallige broedvogel”. In 1968 nestelde een paartje bij St.-Truiden in Belgisch Limburg, en datzelfde jaar op 6 oktober werd een Cetti's zanger gevangen in Noord-Brabant, de eerste vangst en tevens eerste waarneming binnen onze grenzen. Sindsdien zijn nog een paar waarnemingen bekend, onder meer uit Limburg in de gemeente Nuth. Men hoorde de karakteristieke zang in een moerassig gebied: „tsjiet - tjietterwoedie-iet”, eerst een losse roep, dan een felle explosie van heldere, welluidende tonen. Alle bovendien zijn donker roestbruin

met een duidelijke vuilwitte wenkbrauwstreep; keel, borst en buik zijn grijsachtig bruin, het donkerst aan de buikzijde. De staart is afgerond, en volgens waarnemers wordt hij geregeld op en neer bewogen „als bij een kwikstaart”. (Gegevens ontleend aan „Limosa”, 42, no. 3-4, 1969.)

Dank zij een telefoontje van de heer J. Bergshoeff uit Emmeloord kwam ik aan de weet, dat zich in Zuidelijk-Flevoland **Witvleugelsterns** ophielden. De heer Bergshoeff had er namelijk zaterdag 14 juli een drietal gezien tussen vele honderden zwarte sterns. Met m'n vriend Jaap Riezebos ben ik een kijkje gaan nemen en hier volgt het verhaal.

„Oorlog!”

Nog maar nauwelijks hadden we de Ketelbrug achter ons gelaten of we zaten midden in een klein „oorlogje”. Een prachtige bruine kiekendief, een vrouwtje, had zich neergezet op een heuveltje, maar dat kon geen genade vinden in de ogen van kluten, kieviten en grutto's. Onophoudelijk deden ze luid roepend aanvallen op de fraaie stootvogel, die er op een gegeven moment genoeg van kreeg en wegweekte om een eind verder weer neer te strijken, waar de vogel opnieuw werd belaagd. Kennelijk hadden de weidevogels ergens jongen. Ze lieten de kiekendief geen seconde met rust en tenslotte besloot deze dan ook maar te vertrekken.

Aan de „zoekant” zagen we wel vele honderden vogels, maar – met uitzondering van de gewone soorten – waren ze niet te determineren vanwege de zon, waar we pal in moesten kijken. Maar aan de landzijde was het nu werkelijk ideaal zicht: de zon in de rug, dus je kunt het niet beter wensen. Even voorbij Lelystadhaven zagen we op een weiland een aantal grauwe ganzen, waarschijnlijk overzomeraars. We telden er in totaal 59. (Later ontdekten we ook nog een rietgans, maar die zat moederziel alleen in het water, ongeveer drie kilometer verderop.)

Vogel-dorado!

Mensenlief, wat een vogels! Duizenden en nog eens duizenden! Op sommige plaatsen zag het wit van de meeuwen, voornamelijk kokmeeuwen, zowel volwassen als jonge dieren. Kluten, honderden! Jonkies van een paar dagen oud tot vliemensvlugge. Bergeenden met slierten jongen achter zich aan. Lepe-laars, vele tientallen, waren druk bezig met het „maaien” van de platte sneb door het ondiepe water, om zo hun kostje op te scharrelen. Foeragerende grutto's; de aantallen zijn bij benadering niet te zeggen. Verder nog allerlei eenden en talingen, tureluurs, kemphanen, zwarte ruiters (we telden er een stuk of vijf), blauwe reigers: tientallen, futen

met jongen, meerkoeten in diverse leeftijden en ga zo maar door. Maar... ons doel was de **Witvleugelsterns**.

Eureka!

Op een bepaalde plek ontdekten we honderden zwarte sterns, zowel volwassen dieren als jongen. De laatste waren verreweg in de meerderheid. Af en toe vloog een troepje rond, om even later weer neer te strijken. Wij maar turen en nog eens turen, maar eilacie, géén witvleugels. Maar toch, de heer Bergshoeff kennende, móesten ze er zijn of ze hadden elders domicilie moeten kiezen.

Op een gegeven moment een luide kreet aan stuurboordzijde van mij: „Jaaa!” Van agitatie liet Jaap de kijker zakken. Op mijn vraag: „Waar?” was het antwoord: „Verrek! Ik ben 'em kwijt, maar hij is er!” Beiden gingen we speuren naar de plek waar de vogel door Jaap was gezien, en op een gegeven moment een kreet tegelijk van Jaap en mij: „'k Heb 'em.” Prachtig hadden we de vogel in de kijker en duidelijk konden we het verschil zien tussen deze witvleugel en de overige zwarte sterns. De kop en het lichaam zijn gitzwart, de voorvleugels spierwit, evenals de staart en de stuit. Prachtig was hij te zien bij deze lichtval. Zeker tien minuten hebben we de „dwaalgast” in de kijker gehad. Toen ging de vogel achter een struikje zitten en hebben we hem niet meer gezien. We zagen er dus wel geen drie maar in ieder geval één, de dertiende officiële waarneming als de Commissie voor de Avifauna hem accepteert.

Deze eeuw is de witvleugel namelijk twaalf maal binnen onze grenzen gesignaleerd, maar tevens is er nog een aantal onbevestigde waarnemingen.

Zwemmende reiger

Langzaam reden we terug, maar stopten om de paar honderd meter om ons te vergasten aan de aanblik van de honderden, nee duizenden vogels. „Kijk nou eens!” Een paar honderd meter uit de kant op het IJsselmeer zwom een blauwe reiger op z'n dooie gemak rond. Even later vloog de waadvogel op om toch weer op het spiegelgladde waternvlak neer te strijken. Zwemmende reigers zijn wel vaker waargenomen, maar het is beslist geen alledaagse verschijning.

Langzaam zonk de zon als een vuurrode bol in zee en we besloten huiswaarts te gaan. Maar wat kan men, als men zijn ogen werkelijk goed gebruikt, ontegenwoordig veel beleven in de heerlijke, vrije natuur, en als je al die vogels ziet dan moet je wel denken: wat leven we in een fijn land!

INDIGOVINKEN

PRACHTIGE BLAUWE JUWEELTJES

Van de Indigovink mag men dit heus wel zeggen; een man goed op kleur is een juweeltje in de volière.

Het stamland of land van herkomst is Noord-Amerika en men noemt ze indigo-bunting, de originele Latijnse naam is *passerina cyanea*, dus geen vink.

Volgens de veldwaarnemingen bestaat hun voedsel voor een groot gedeelte uit zaden en jonge bladknoppen, aangevuld met insecten die ze en passant meepakken. Ze leven paarsgewijs in beboste streken. Dit verklaart ook het afbakenen van hun territorium tijdens de broedperiode, die valt van september t.m. januari.

Tegenover andere soorten zijn ze nogal verraagzaam, de nesten worden laag bij de grond gebouwd in dicht struikgewas, ze zijn komvormig en gemaakt van grove materialen, gestoffeerd met fijne deeltjes. In het koude jaargetijde bevinden ze zich in gezelschap van veel andere soorten in de bewoonde streken en doen ze zich te goed aan het voer dat voor ze wordt klaargezet in de tuinen e.d.

De prijs die er voor gevraagd wordt schrikt de meesten van ons nog wel eens af omdat ze ook de naam hebben erg teer te zijn.

Ergens zit hier wel een grond van waarheid in omdat de meeste die geïmporteerd worden jonge vogels zijn die direct na de broed worden gevangen, dus ineens zonder veel aanpassing in een ander klimaat terecht komen wat nogal verschilt met dat van Noord-Amerika. Het verdient dan ook aanbeveling om ze eerst wat warm op te kooien en dan langzaam aan ons klimaat te laten wennen.

De beste tijd om aan te schaffen is maart-april. Omdat men veel mannen importeert is het sexen dan niet zo moeilijk daar ze dan volledig op kleur zijn.

Om deze kleur te behouden is het wel raadzaam ze geregeld caroteenhoudende onkruid-

zaden te verschaffen zoals graszaden en brandnetels. Ook universeel en insecten horen thuis in het voedselpakket. De zang begint meestal in de namiddag; het is een sonoor en helder geluid wat ongeveer klinkt zoals dat van onze inlandse vink.

Bij mij hebben ze in een buxus wel eens aanstalten getoond om een nestje te maken. Ook worden goed verscholen nestjes wel eens geaccepteerd, alleen eitjes heb ik tot op heden niet gehad. Nestcontrole verdragen ze absoluut niet, de eerste keer dat ik keek werd het nest prompt in de steek gelaten.

Volgens andere liefhebbers duurt het over het algemeen wel 2 à 3 jaar voor er broedresultaten worden behaald.

Het voedsel schijnt hier een belangrijke rol in te spelen. Tevens verdient het aanbeveling om ongeveer half januari de dagen kunstmatig te gaan verlengen, en tevens wat extra verwarming te geven. Noodzakelijk is het niet, want ze kunnen gerust de gehele winter zonder extra warmte en licht, vooral als ze eenmaal geacclimatiseerd zijn. Om toch nog eens goede broedresultaten te behalen wil ik ze nog wel eens een aparte volière geven en misschien stemt dit meer in met hun natuurlijke afbakening van het territorium.

Volgens de gegevens moet het legsel bestaan uit 3-6 eitjes en twee broedsels per seizoen.

Als de jongen uitvliegen lijken ze sprekend op de pop en zoals ik reeds schreef is het dus niet onmogelijk om een popje te kopen wat later een man blijkt te zijn.

Bij de importen komen ook nog wel eens de z.g. grotere indigovinken voor. Dat is dan de blue-grosbeak, ongeveer 3 cm langer met wat meer bruin in de vleugels. Een uitstekende zanger, zeldzaam aanwezig en dus ook behoorlijk hoog in prijs.

Veel geduld voor deze blauwe juweeltjes moeten we dus wel hebben en we moeten niet op een jaar kijken.

vogels die vragen worden overgeslagen

door Jos van Himbergen

f. **14.95**

(f 16,95 Franco p. post)

Een uniek boek over vogelvoeding en al wat daarmee verband houdt, op populair wetenschappelijke wijze geschreven door Jos van Himbergen, deskundig en bekend van vele landelijke lezingen over dit onderwerp.

Iedere vogelliefhebber, die duidelijk geïnformeerd wil zijn over de problemen en mogelijkheden van voeding voor vogels, vindt in dit naslagwerk antwoord op vele vragen over;

- grondregels der voeding,
- behoefte aan vitaminen,
- de invloed van licht, lucht, vocht en temperatuur op de voeding,
- vogelzaden en kunstmatige voeders,
- voeding in de kweek-, rui-, en rustperiode,
- ontsmettings-, en bestrijdingsmiddelen,
- afwijkingen ontstaan door gebrek aan bepaalde voedingselementen,
- en vele andere onderwerpen.

Een boek dat prettig is om te lezen en vol nuttige tips om in de praktijk toe te passen.

Te bestellen rechtstreeks bij de schrijver:
Jos van Himbergen, Hertog Janstraat 7,
Middelbeers, door overmaking op giro
2992182. Prijs f 14,95 (f 16,95 Franco p. post)

CéDé

Dit boek werd geschreven in opdracht van;
VOGELVOEDERS

DUPHASECT

DUPHASECT is beslist geen vernietigingsmiddel tegen allerlei insecten.

DUPHASECT heeft geen maandenlange werking.

**INSECTICIDE MET EEN LANGDURIGE WERKING KAN IMMERS
GEVAAR VOOR UW VOGELS OPLEVEREN!**

DUPHASECT IS EEN VOLKOMEN VEILIGE
SPRAY - we zouden het een MILIEU-
VEILIGE SPRAY kunnen noemen.

DUPHASECT is geheel afgestemd op de
bestrijding van EKTOPARASIETEN:
zoals BLOEDLUIJ - VEDERMIJKT -
SCHACHTMIJKT.

witte molen

Toelatingsnr. 5782

Ligustrum vulgare

Wat valt er nog te schrijven van deze over-
bekende struik, die veelvuldig wordt gebruikt
als haagplant. We kennen hem maar al te
goed, maar wist u dat deze ook IN de volière
goed te houden is? We behoeven dan daarin
niet de plantjes netjes op een rij als haag
te planten maar kunnen ze een echte struik-
vorm geven. Na verloop van tijd ontstaat dan

BEPLANTING IN EN OM DE VOLIÈRE LIGUSTER

een dicht bosje waarin de vogels graag rond-
scharrelen en er zeker wel in kunnen nestelen.
Al verschillende jaren komt er in de liguster-
heg welke de afscheiding vormt van onze
tuin en die van de burens een merelpaar wo-
nen. Ze wanen zich daarin volkomen veilig
en komen op een voortreffelijke wijze tot

voortplanting. Zie zwart-wit foto's. Aan de ene kant zitten dan jonge vogels in de volière en aan de andere kant de jongen in de heg; bijzonder leuk.

De liguster vraagt een kalkhoudende grond maar stelt in het algemeen weinig eisen.

Omstreeks juni-juli komen er kleine witte bloempjes in dikke pluimen aan het eind van de takjes. In hagen krijgt de bloei in het algemeen weinig kans vanwege het regelmatig snoeien.

Valkparkieten en waarschijnlijk ook wel andere grote parkieten zijn dol op liguster.

FLORAVI

WILDE PLANTEN: EEN RIJKE BRON VAN VOGELGEZONDHEID

door H. Booy

Reeds in het stenen tijdperk kwamen als wilde planten tussen de cultuurgewassen voor: korenbloem, perzikkruid, muur, zwarte nachtschade, netels, doornen en distels.

Tot circa 1850 had men slechts zijn handen en handgereedschap ter beschikking om de ongewenste planten te verwijderen. Daarna zijn langzaam stoffen met plantendodende eigenschappen ontdekt en toegepast. Bovendien is door mechanisatie bij de zaadverwerking (het schonen) de mogelijkheid ontstaan steeds zuiverder zaaizaad te verkrijgen.

Na de Tweede Wereldoorlog heeft de industrie van de chemische bestrijdingsmiddelen zich stormachtig ontwikkeld en is het gebruik van selectieve verdelgingsstoffen algemeen geworden. Men zou zich thans kunnen voorstellen dat, vooral door het intensieve landgebruik in Nederland, de wilde plantensoorten die men sinds mensenheugenis bezig is uit te roeien, binnen afzienbare tijd inderdaad letterlijk van onze bodem zullen zijn verdwenen.

Gelukkig schijnt het de laatste tijd dat er eindelijk enig tegenspel zal worden gegeven. Boeren ontdekken dat de aanwezigheid van wilde planten tussen de gebruikelijke weidegrassen de gezondheid van het vee ten goede komt. Wegbeheerders (overheid) bestuderen de mogelijkheden om door inzaaiing van wilde planten de saaie bermen van de steeds in aantal toenemende wegen aantrekkelijker te maken. In de grond van de zaak

betekent dit dat men terugkomt van het sterk rationele standpunt dat het gehele milieu economisch nuttig moet zijn ingericht; men ziet in dat de mens nooit een „homo economicus” zal worden, dat hij niet kan leven volgens strikt economische wetten, maar ook andere waarden kent en belangrijk vindt. „Terug naar de natuur” is een uiting van weerstand tegen het ontstane levenspatroon, die de milieubalans weer in evenwicht kan brengen.

De vogelkwekers zijn ook gebaat bij het behoud van de wilde planten, doordat deze een rijke bron van gezondheid voor hun vogels vormen. De bekendste wilde plant waarvan het gebruik in verse vorm het algemeenst is verbreid, is wel Vogelmuur. Het zelf zaaien van deze plant wordt thans als normaal beschouwd. Er zijn echter nog vele andere planten die eveneens wegens hun nut voor de vogelliefhebberij voor uitzaaien door particulieren in aanmerking komen. Door zo te doen, helpt men er een beetje aan mee de natuurlijke plantengroei in stand te houden.

Laten we deze maal het HERDERSTASJE eens onder de loep nemen. De bekende hauwtjes van deze plant worden in onrijpe toestand veel aan de vogels gevoerd.

De verklaring van de Latijnse naam *Capsella bursa pastoris* is als volgt: *Capsella* is het verkleinwoord van *capsula*, dat tas of doos betekent; *bursa pastoris* betekent herderstas. Dat de plant altijd grote bekendheid heeft gehad, bewijzen de volksnamen, waarvan er hierna enkele volgen:

Beursjeskruid, Blikgat, Dubbeltjesdief, Einepoten, Ganzetong, Kennekeskroed, Lepelaar, Lepelblad, Leppelblad, Lepeldiefje, Lepels en Vorken, Lepeltjes(kruid), Magermannetje, Moederstasje, Molentjesdief, Murenkers, Schoppendief, Sekkedief, Strooplikker, Tassjes, Tassjeskruid, Taskers, Taskruid, Tassen, Tuinlepelkje, Vaderkruid, Vlooienskruid, Wilde grutten, Zakjebloem.

Het Herderstasje kiemt in 't donker het beste en bloeit van januari tot december. Aangezien tot nu toe uit weiden en grasvelden alle niet gewenste kruiden door toepassing van selectieve bestrijdingsmiddelen worden geweerd, moet u deze plant zoeken in bermen en ruigten en op dijken, waar ze zeer algemeen is.

Bij een vruchtbare en zonnige standplaats kan het Herderstasje een hoogte van dertig tot veertig cm (een enkele maal 60 cm) bereiken. Door haar ijelheid, veroorzaakt door de relatief geringe blad- en bloemoppervlakte, valt ze echter niet op.

Behalve de meestal diep ingesneden blade- ren van het wortelrozet (die regen en dauw naar de wortel voeren) zult u slechts kleine, stengelomvattende blaadjes aantreffen; wat u overigens aan de stengels ziet is bloem of vrucht. Beneden aan de stengel beginnend

kunt u achtereenvolgens aantreffen: kale tussenschotjes van de opengesprongen vruchten die hun zaad reeds hebben uitgestrooid, rijpe en bijna rijpe vruchten (hauwtjes), pas gevormde vruchtjes (omgekeerd driehoekig), uitgebloeide bloempjes, kleine witte bloempjes en helemaal bovenaan een dichtopgeepakkt hoopje knopjes.

Als u hauwtje tegen 't licht houdt, kunt u in de twee helften duidelijk de vele zaden onderscheiden. Men heeft berekend dat één plant gemiddeld per jaar 64.000 zaden kan voortbrengen.

Het Herderstasje is rijk aan kali, kalk en natrium, het bevat ook magnesium, zwavel en ijzer. Volgens deskundigen wordt de gedroogde plant aangewend bij genezing van nierbloedingen en nierstenen, evenals van andere bloedingen (vooral neusbloedingen), maagpijn, opgezette milt, geelzucht, galstenen, malaria en scheurbuik.

Het Herderstasje bevat, als alle kruisbloemigen, een glucoside dat een op mosterdolie lijkende vluchtige olie afsplitst. In de geneeskunde werd de plant echter veelal gebruikt vanwege de verontreiniging van de plant met de schimmels *Cystopus candidus* en *Peronospora gresae*, kenbaar aan de reuk van trimethylamine en de grijze kleur (als met meel bestoven).

5-5 Witte Valken, 2-0 Bleekkop, 1-1 r.k. Kakariki's, 9-8 Splendids. Alles geringd. J. Nieboer, Tesselschade- straat 14, Hoogezand. Tel. 05980-6083.

Beste vrienden, de bruiloft van Jan Kanarie en Mien Putter is uitgesteld in verband met de MEPELER VOGELMARKT op zaterdag 13 oktober.

Rood, geel, zwartkop Goulds, Driekl. pap.am., Bichenow, Roodsn. Spitsst., Gordelgrasv., Diamantv., Ceresam., Jap. Meeuwjes. Niet op zondag. M. A. van Noorloos, Middenraai 36, Nieuweroord (bij Hoogveen). Tel. 05282-243.

Gele Bourks, Split gele Bourks, Splendids. W. Berendsen, Beethovenlaan 36, Enschede. Tel. 05420-16933.

1-1 Stanley br. '72, GM Rosella, witte Valken, Splendid. J. van Bennekom, Glashorst 10, Scherpenzeel Gld. Tel. 03497-2061.

3-0 Konings '72, witte Valk, Rosella's, Splendids, Elegants. J. A. Kemp, Kantonaleweg 29, Maarssen. Tel. 030-445787.

1e prijzen w.o. kamp. v. Ned. Keuze uit 275 vogels. Af te halen vanaf 1 okt. L. H. Driessen, Karel Doormanlaan 87, Reuver. Tel. 04704-1854.

Te koop of te ruil: Princes of Wales, Pennant, pr. Ros., 0-1 roodkop Kakariki, Split geelbonte Halsband, isabel en split isabel Halsband. Gevr. 1-0 Barnard br. '72, 1-1 Twenhty Eight. D. Hoogland, Mrt. van Heemskerckstr. 136, Heemskerck. Tel. 02510-30645, na 6 u. Vogelver. VoBuNa organiseert op zaterdag 6 okt. a.s. haar jaarlijkse grote vogelbeurs in Buurthuis Kommin, Fokke Bleekerstr. 11a, Bussum. Zij nodigt iedereen uit te komen kopen, verkopen of ruilen.

Voor de serieuzen: MEPELER VOGELMARKT zaterdag 13 oktober om 13.00 uur in de Markthal, Marktstraat, Meppel, georg. door Vogelweelde Meppel en Omstreken.

T.T. kanarie en tropen kooien. J. Beks, Ruisdalbaan 20, Eindhoven. Bij geen gehoor J. Beks, Hofstraat 13, Eindhoven.

1-1 Pennant geringd 1972 rood en geelkop Kakariki's ook losse poppen. Gevraagd: 0-1 bonte valk of ruilen. A. Koenen, Ligusterstraat 82, Amersfoort.

1-0 Veelkleuren, Stanley, Blaskop, Pr. Rosella's, R.rug. J. van Riel, C. W. A. de Jonghweg 4, 't Harde. Tel. 05255-1641.

Broedrijpe Rk. Zwk. GOULDS, Diam. vinken, Jap. M. R. de Jong, Trekpad 10, Stadskanaal.

Pastelblauwe Ros. of ruilen voor Agaporniden of postzegels, gevraagd 2-0 Pers. W. G. Keer, Jansoniustraat 67, Den Haag. Tel. 070-994851.

Rood, geel, zwartkop Goulds, Binzen, Ceres, Bruinborstrietvinken, Bichenow, roodkop en driekleur pap. amadines. A. Herpst, Kruisstraat 12, Krimpen a.d. IJssel. Tel. 01807-3259.

Peposaca, kroon en vlekbeek eenden, Turq., gele en gr. Roodrug, Elegant, Japanse en Chinese kwartels, Kanaries, Spitsst., Goulds 0-1 Schubbenkwartel, 1-0 Pruijkop, 's-Gravenbroekseweg 111, Reeuwijk. Tel. 01829-2206.

Turq., Splendid, Elegant, Rosella's tevens alle soorten post. kanaries, Austr. prachtvinken, Calif. kwartels. Tevens alle soorten te koop gevraagd. Verz. door het hele land. Tel. 078-47236. Heyndijk, Corn. Evertsenstraat 51, Dordrecht.

Rk. en Zwk. Goulds, broedrijp, Spitsstaarten en Bichenowastrilden. P. M. Vorderman, Kwartelweg 14, Epe Gld.

Eng. grasparkieten grijs, lichtgr., donkergr., kob.blauw, austr. bont, opaline, grijsvl., grijsgr. Niet op zondag. T. Vetter, Rembrandtlaan 100, Woerden. Tel. 03480-3708.

Blauwgele Tangara, Zwartkoptimalies, Roodkopgaailijster, Dayallijster, Roodsnavelkitta. V. Hoogendoorn, Bermweg 464, Capelle a.d. IJssel.

Rk. Goulds. Tj. Doesburg, Dijkstrastr. 21, Bovensmilde. Tel. 05927-2685. n.o.z.

Rk. Gk. Goulds, Bichenow, Diam. vinken, 0-1 Geelstuit Diam. vink, Brilliant Diam. duifjes, Rk. pap. amadine. C. O. Zander, Voorweg 58, Schoorl. N.H. Tel. 02209-1492.

G. roodrug park., m. f 35,— p. f 30,—, Turq. park. m. f 25,— p. f 20,—, Alles kweek '73. W. Verkerk, Ruijterlaan 48, Uithoorn N.H. Tel. te bereiken via H. Nagtegaal. Tel. 02975-62763.

GROTE NATIONALE VOGELSHOW IN DRIEBERGEN. Vogelliefhebbers in Nederland vraag per omgaande vraagprogramma aan voor deze Nat. T.T. te Driebergen, georganiseerd door „De Stichtse Vogelvrienden” in de van Heemstraschool, Oranjelaan 10, Driebergen van 17 tot en met 20 oktober a.s. Inschrijving mogelijk voor alle georganiseerde vogelliefhebbers.
GROTE VERKOOPKLASSE
KOM ALLEN IN OKTOBER NAAR DRIEBERGEN.
Correspondentie-adres Br. Albinus, Horstlaan 1, Driebergen. Tel. 2357 na 18.00 uur.

Opelet, hier komt het klapstuk van de veiling: MEPPEREL VOGELMARKT op zaterdag 13 oktober in de Markthal, aanvang 13 uur.

Bezoekt op 2, 3 en 4 november a.s. de Nat. T.T. te St. Willebrord in De Lanteern, Dorpsstr. 119. Op zaterdag 3 november tevens een grote vogelbeurs. Inschrijfformulieren bij W. Jochems, Margrietstraat 28, St. Willebrord.

U MOET NIET NAAR DE MEPPEREL VOGELMARKT GAAN vóór 1 uur 's middags; dan pas gaan de deuren van de Markthal open..... op zaterdag 13 oktober.

Bezoekt allen de grote vogelshow van de afdeling „Schiedam” in gebouw Arcade, Lange Haven 71 te Schiedam. Grote aparte verkoopklasse. Geopend vrijdag 9 nov. 20.00 uur tot 22.00 uur. Zaterdag 10 nov. van 10.00 tot 22.00 uur en zondag 11 nov. van 10.00 tot 19.00 uur. Toegang gratis.

Grote internationale Vogelshow te Groningen van 13 t/m 18 nov. in De Korenbeurs. Hieraan is verbonden een wedstrijd voor zang-kleurkanaries, Exoten, Dastaerden en Parkieten. Vele mooie prijzen te winnen. Inlichtingen en vraagprogramma's bij P. Goed, Iepenlaan 6, Groningen. Tel. 778473.

De Intern. T.T. te Enter wordt dit jaar gehouden van 31 okt. t/m 3 nov. Vogels inbrengen maandag 20 okt. Afhalen zaterdag 3 nov. In elke hoofdgroep ontvangt de inzender van de mooiste 5 A-vogels een geldprijs, voor kleurkanaries 2 geldprijzen (gepig. en vetstof). Inlichtingen en inschrijfformulieren op aanvraag bij F. W. Jaarsma, Van Uterstr. 34, Enter. Tel. 05478-650.

De Friese Volièrever. „Natuurzang” te Leeuwarden houdt tijdens haar jaarlijkse grote Nat. T.T. een vogelbeurs op zaterdag 10 nov. van 10.00 uur tot 16.00 uur in het Beursgebouw.

Feitelijk is 't flauwekul advertenties te plaatsen over de MEPPEREL VOGELMARKT. Iedereen weet 't..... iedereen komt op zaterdag 13 okt.

A.s. te houden regionale t.t. van 19-24 nov. in Hervormd Jeugdgebouw IJmuiden. Inbreng vogels maandag 19 nov. 16-21 uur. Inschrijfgeld f 1,50 per vogel. Stammen f 5,-. Catalogus f 1,50. Inschrijfformulieren aanvragen bij secr. W. de Bruin, Lange Nieuwstraat 375, IJmuiden.

GROTE NATIONALE T.T. georganiseerd door de Vogelverenigingen Nw. Buinen-Stadskanaal 2 van 20-24 november 1973 in Café Kappen, Nw. Buinen. Inlichtingen en inschrijfformulieren H. Dokter, Steenbreekstraat 16, Stadskanaal.

Bezoekt de Vogelbeurs van Vogelvereniging Vogellust te Raamsdonkveer op de zondagen 4 nov., 16 dec. '73 en 10 febr. 1974, van 11 tot 13 uur in de zaal van Café Boelaars, Keizersdijk te Raamsdonkveer.

RUILBEURS te Spijkenisse. De V.V. DE NACHTEGAAL organiseert op zaterdag 20 okt. a.s. een ruilbeurs. Deze beurs zal worden gehouden in het buurthuis „De Repelaar”, Jac. van Campertlaan 1, Spijkenisse van 10.00 tot 14.00 uur. Toegang en inbreng vogels gratis.

Vogelvereniging „De Heuvelrug” te Amerongen organiseert elke laatste zaterdag v. d. maand een Vogelbeurs in het duivenlokaal, Julianalaan 42. Te beginnen zaterdag 29 sept. t/m maart 1974, tijd: van 10 tot 16 uur. Gratis toegang en inbreng van vogels. Postduiven worden geweigerd.

Bezoekt de T.T. van Vogelvaria Amersfoort van 23 t/m 25 nov. in gebouw de Schakel, Plantsoen noord. Grote verkoopklasse.

Elke derde zaterdagmiddag van de maand vogelmarkt van 13-17 uur in kantine Arbeidsvreugd, Buitenweg 1 te Emmen. Georganiseerd door V.V. Gevleugelde Zangers te Emmen.

ECHT, ZE PROEVEN HET ...

**ZE WILLEN
NIET ANDERS**

en het betere zit niet
altijd in een hogere prijs

**V.V.R. VOGELVOEDERFABRIEK
KONINGINNELAAN 106
RIJSWIJK Z.H.
TELEFOON (070) 98 34 02**

Vogelhandel REIN v. d. VEEN, Goor

GROTESTRAAT 69
TEL. (05470) 2623

Valkparkiet	35,— p.p.	Zebravinken,		Ag. Roseicollis	45,— p.p.
Grasparkiet	10,— p.p.	zilvervleugel	11,— p.p.	Ag. Taranta	50,— p.p.
Albinoparkiet	12,— p.p.	Driekleurnonnen	6,50 p.p.	Roodkuifkardinalen	22,50 p.st.
Lutinoparkiet	12,— p.p.	Geelstuit Edalzanger	11,— p.st.	Bruinborstrietvinken	65,— p.p.
Deensbonte parkiet	12,— p.p.	Zwartkopnonnen	7,50 p.p.	Oranjewevers	10,— p.p.
Chinese dwergkwartel	10,— p.p.	Parelhalsbandamadine	37,50 p.p.	Citroenwevers	10,— p.p.
Idem, zilver	15,— p.p.	Or. Blauwfazantjes	12,50 p.p.	Dottergele wevers	10,— p.p.
Idem, isabel	20,— p.p.	Blauwkop blauwfazantjes	22,50 p.p.	Rijstvogels	12,50 p.p.
Witkop nonnen	7,50 p.p.	Loodbekjes	5,— p.p.	Dom. wida's	7,50 p.p.
Napoleons	5,50 p.p.	Bandvinkjes	6,— p.p.	Paradijswida's	20,— p.p.
Diamantvinken	50,— p.p.	St. Helena-fazantjes	15,— p.p.	Staalvinken	8,— p.p.
Roodkop gouldamadine	65,— p.p.	Saffraanvinken	35,— p.p.	Glansmerels	20,— p.st.
Driekleur pap. amadine	52,50 p.p.	Kanarie, man	12,50 p.st.		
Spitsstaartamadine	35,— p.p.	Edelzangers	10,— p.p.	1 paar chin. dwergkwartels	
Ceresamadine	35,— p.p.	Mozambique sjsjes	10,— p.p.	1 paar zilver chin. dwergkwartels	
Binzenastrilde	45,— p.p.	Zilverbekjes	5,50 p.p.	samen voor f 20,—	
Gordelgrasvinken	35,— p.p.	Zwartmaskerduifjes	20,— p.p.		
Ag. Fisheri	50,— p.p.	Peru duifjes	30,— p.p.		
Rode druppelastrilde	70,— p.p.	Tijgervinken	7,50 p.p.		
Japanees meeuwtjes	7,— p.p.	Indische nonpareil	20,— p.p.		
Grijze Roodstaart-papegaaï	175,— p.st.	Aurora astrilde	20,— p.p.		
Diamantduifjes	20,— p.p.	Muisparkiet	40,— p.p.		
Idem, zilver	40,— p.p.	Slegeldruppelastrilden	100,— p.p.		
Guinea duiven	70,— p.p.	Brilvogels	20,— p.p.		
Zebravinken, grijs	7,— p.p.	Turquoise park.	75,— p.p.		
Zebravinken, isabel	7,— p.p.	Roodrugpark.	55,— p.p.		
Zebravinken, wit	9,— p.p.	Splendidpark.	160,— p.p.		
Zebravinken, masker	11,— p.p.	Pracht Rosella's	175,— p.p.		
		Ag. Personata	55,— p.p.		

's Maandags de gehele dag gesloten — 's Zondags van 09.00 tot 13.00 uur geopend.

„ANIMALI“ INTERNATIONAAL VOGEL- EN APENPARK

POSTBUS 291 - ROOSTENLAAN 303 - TELEFOON 040-113738 - EINDHOVEN

STEEDS VOORRADIG EEN RUIME COLLECTIE
TROPISCHE EN ANDERE PARKVOGELS.

Vraagt onze uitgebreide nieuwe prijslijst.

Vogelliefhebbers bezoekt ons park! — Verkoop ook gedurende het weekeinde.

AVITRAN

beaphar

RAALTE HOLLAND

vitamine AD3, voor alle vogels,
in water oplosbaar, voorkomt
ontwikkelingsstoornissen en
verhoogt het weerstandsver-
mogen tegen infectieziekten.

NEOFLEX E-3-X

Het betere en langdurige
insektenbestrijdingsmiddel
voor voliëres en hekken.
Geef Uw vogels een tehuis
vrij van mug, vlieg en luis.
Verf daarom met NEOFLEX
U staat perplex.
Een milieubewuste verf —
spuitmiddelen overbodig.
Verkrijgbaar via Uw winkelier.

Handelsonderneming
"INTERCHEMIC"
Rijksweg 25a - Linne.
Telefoon 04746-2386

U weet waarop gelet moet worden!

Kleine schijnbaar onbelangrijke zaken kunnen het plezier aan uw vogels bederven.

Zomaar een handje los zaad kan u duur komen te staan.

Weet u wat er mee gebeurd is?

Zaad dat onvoldoende is geschoond, slecht geventileerd, een te hoog vochtgehalte heeft met kans op schimmelvorming kan funest voor de gezondheid van uw vogels zijn.

ELKE VOGELSOORT VRAAGT EEN EIGEN VOEDING

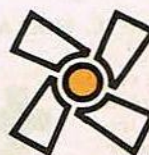
Het zaadmengsel voor kanaries is beslist niet geschikt voor parkieten. Wildzang heeft een eigen voorkeur. De zaden voor Australische prachtvinken verschillen met die van Afrikaanse soorten.

WITTE MOLEN HEEFT AANGEPASTE VOEDERS

Witte Molen natuurrijpe zaden met de "Allesterin"[®] - Conditiekorrel - geven een natuurlijke vitaliteit.

Witte Molen soorteigen vogelzaden "Allesterin"[®] - herkenbaar aan de rode sticker - verkrijgbaar bij de dierenspecialzaak!

witte
molen